

Novak není Džokovič, ale **Damir!** (str. 4)

29. 8. 2013

původní foto / Jurkas: **Gerald Scarfe** * Recenze / **Barták** k **Lasicovi** * ČUK / **Kreslíme Havla** na web * **Kdo byl kdo...** / **Bö** jako **Carl Böckli** (Švýcarsko) * **Archív** / **Antikódy Václava Havla** * **O humoru** / Z tisku * **Chlubna** / **Bojničan + 2** * **Návštěva** / **Srna** u **Novaka (Damira)** * **Z pošty** / **Jurkas; Happening** * **KdoKdy(a)Co** / **Nový Bydžov**, Scarfe, Hrdý, Slaba, **Hoří!** Neprakta, JiWiPa; ZS-80, Vaněk, Plotěná, Košťál, Chadim * **Slovensko** / Do **Kremnice!** * **Kalendář** / **Září** = měsíc zvířat * **Odešli** / **Mrožek, Schek, Bubla** * **Svět** / Belgie, Francie, Irán, Polsko, USA, Argentina aj * **Dokument** / **Srpen 68** * **Kalendarium** * **Fejeton** / **I. H.** * **Glosy** / **Cartoon není karton; Rasismus** *

Komiks-News / #256 * **GAG** / **Hurrah na web!** * **FECO** / vyšly 2 **Magazíny** * **Příloha** / **Cartoonists Rights Network Int'l** * **Výsledky** / Turecko, Itálie, Chorvatsko, Německo, Izrael * **Propozice** / Ukrajina, OSN, Brazílie, Makedonie * aj

Týdeník České Unie Karikaturistů * **XI. ročník**
(Zprávy ČUK č. 543/544) <http://www.ceska-karikatura.cz>

e-Číslo 2013 - 35/36

OBRÁZKY: RENČÍN, SCARFE, ALAŠEVIČ, ŠIPOŠ, BÖCKLI, POLÁČEK, SCHEK, SLABA, VANĚK, MROŽEK, BARTÁK, BOJNIČAN, HOFMAN, REUBER, NOVAK, KARIMIAN, HAJNOS, KRMÁŠEK, BUBLA, CHADIM ... AJ.

původní snímek / Gerald Scarfe (a manželé Kobrovi) v Muzeu Kampa

Gerald Scarfe na vernisáži v Praze podepisuje své plakáty (foto: **Roman Jurkas**) **Str. 11!**

Na stránkách České unie karikaturistů <http://www.ceska-karikatura.cz> se objevily první portrétní karikatury, resp. vtipné kresby s jedinečným tématem: **Václav Havel**.

Mezi nimi také kresby **Václava Šipoše**, který Havla obklopil jeho nejbližšími. Vybrali jsme do GAGu na ukázkou dva, které by se daly souhrnně nazvat „**Jeho první kroky**“. Vlevo jako prezidenta konečně svobodného Československa, vpravo jako hostitele „Stounů“ v Praze. (g)

Do archívu / **Václav Havel** a humor

Havlovy hrátky s písmenky

Slibujeme,
že už nebudeme
blbnout

.....
Jan Hus

.....
Josef Švejk

Václav Havel nejen jako politik a dramatik, ale také jako experimentální básník zanechal svou stopu. Jeho sbírka „**Antikódy**“ se v těchto dnech vrátila hned třikrát: v knize, divadle a formou výstavy - uvedl *Ondřej Bezr* 1. 4. 2013 ve Víkendech MfDNES.

Knižku „**Antikódy**“ z roku 1964 tehdy odmítlo nakladatelství MF vydat, malý výbor z ní vyšel později ve svazku „**Protokoly**“. Dnes najdeme experimentální pozici i v Havlových sebraných spisech. Autor pro svou tvorbu zvolil formu tzv. typogramu. Základním „pracovním prostředkem“ Havlovy básnické tvorby byl právě **psací stroj**. Některé básně jsou čistě beze slov a jsou vlastně grafickými listy. *Bezr* píše:

Básník *Josef Hiršal* **Antikódy** označil za **Angažovanou Artikulaci Absurdity**. „*Vždycky mi to sklouzlo do nějakého napůl satirického obsahu. Ale nebyl to program, spíš za to mohla moje povah*“, napsal *Havel* v souvislosti se svou pozicí v kontextu světové experimentální poezie 60. let, z něhož se svou mimoděchnou angažovaností vymaňoval. (g)

Zemřel kreslíř a dramatik absurdity Slawomir Mrožek (*26. 6. 1930)

Ve věku 83 let zemřel v Nice, kde poslední léta žil, polský satirický kreslíř a dramatik **Slawomir Mrožek**. Žil od dětství v Krakově, kde měl v týdeníku „Przekroj“ stálou rubriku v letech 1956 - 1968 (od r. 1962 výhradně obrázkovou - texty byly součástí kresby!) přestože se už v r. 1963 odstěhoval do zahraničí. Vrátil se domů brzy po pádu železné opony, ale před pěti lety zamířil zpět do jižní Francie. Autor proslul v zahraničí jako představitel „východoevropského“ absurdního dramatu (už před *Václavem Havlem*). **V srpnu 1968** odsoudil z Paříže agresi komunistických států proti ČSSR.

Kresby jsou z alba „**Przez okulary Slawomira Mrožeka**“ pojmenovaného právě dle názvu jeho rubriky v „Przekroji“ (vydalo vydavatelství „Iskry“ Varšava, v r. **1968** v edici *Biblioteka Stańczyka*, 80 stran, náklad 12 tisíc exemplářů. Cena v PKS v dobové měně Kč: 17,- (Zl. 20,-. Tehdejší polygrafie nejen u nás, ale ani v Polsku se zrovna nevyznamenávala kvalitní produkcí. Papírem silně prosvítaly kresby z opačné strany..

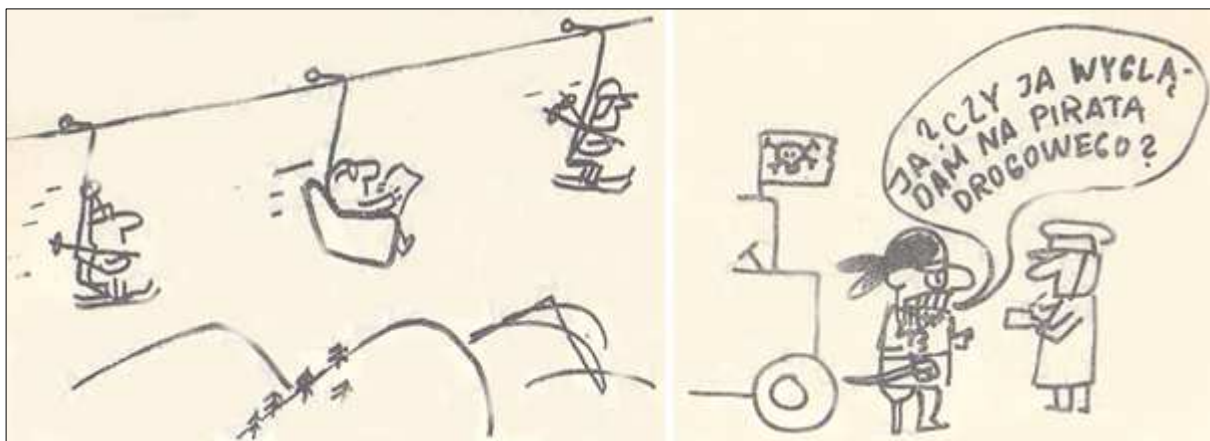
V uvedené edici satirických děl vyšla před tím i díla dalších polských karikaturistů; mj. **Kobylińskiego**, **Lipińskiego** i **Lengrena**. (ih)

Texty v kresbách:

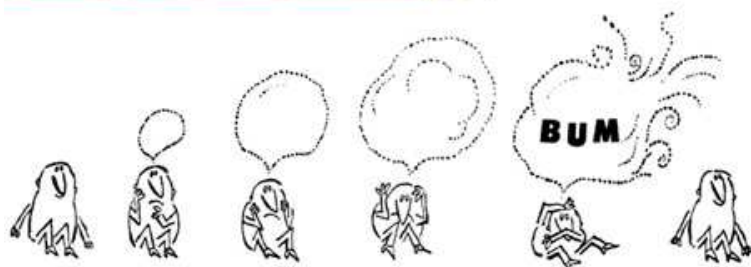
Vlevo: „**Miluji pozorovat, jak se měsíc odráží na Vašem čele**“

Vpravo: „**...a nyní zvedneme nohy do výšky pasu...**“

Vlevo: Beze slov

Vpravo: „**Já? Copak já vypadám jako silniční pirát?**“

Jozef Schek (vlastným menom **Jozef Babušek**) sa narodil 3. 9. 1921 v Bratislave, zomrel **22. 8. 2013** v Piešťanoch. Od detstva obdivoval komiksy, ale predovšetkým ilustrácie dobrodružných kníh od **Zdeňka Buriana**, s ktorým mal v roku 1946 možnosť stráviť celý deň v jeho ateliéri. (O šesťdesiat rokov neskôr, v roku 2006, mali súčasne výstavy v Slovenskom národnom múzeu.) Po absolvovaní klasického gymnázia začal študovať na Vysokej škole poľnohospodárskej v Bratislave, neskôr v Brne. Už počas štúdia začal publikovať kreslený humor v týždenníku *Nový svet*, neskôr v časopise *Šidlo*, pre ktorý vytvoril prvý slovenský

komiks o dozorcovi a väzňovi. Po Februári 1948 časopis *Šidlo* zanikol a Babušek musel tesne pred štátnicami ukončiť štúdium. V rokoch 1951 až 1960 pracoval v konštrukcii Kovotechna Piešťany, kde okrem iného vytvoril i logo chladničiek Calex. Po miernom politickom uvoľnení začína v roku 1959 publikovať v humoristickom týždenníku *Roháč* už pod pseudonymom **Jozef Schek**. V rokoch 1960 až 1964 vyštudoval na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského dejiny umenia. Od roku 1965 začína kresliť nielen Jožinka, ale súčasne popri ňom vytvorí ďalších 22 kreslených seriálov pre slovenské i české časopisy. V roku 2003 vydalo BB/art v Prahe publikáciu **Jozef Schek: Velká kniha komiksů**, ktorá dokumentuje rozsiahlu Schekovu realistickú seriálovú tvorbu s podrobným zasväteným doslovom *Milana Krejčího*. *Jožinko – dieťa svojich rodičov* je tam predstavený ôsmimi ukážkami. Pri príležitosti výstavy v Slovenskom národnom múzeu v roku 2006 k autorovým osemdesiatym piatym narodeninám vyšla publikácia **Jozef Schek**, ktorá sa venuje viac Schekovej voľnej karikatúrnickej tvorbe

a iným výtvarným aktivitám, z Jožinka je v nej dvanásť ukážok. Úvodnú štúdiu napísal *Kornel Földvári*. V tomto roku bola na *Kremnických gagoch* ocenená Schekova celoživotná tvorba prestížnym **Zlatým gunárom**.

V roku 2007 vyšiel knižne po šesťdesiatich rokoch od uverejnenia v časopise *Šidlo* seriál **Dozorca a väzeň**, v roku 2009 vyšiel knižne kompletný seriál **Jožinko – dieťa svojich rodičov** a k deväťdesiatym narodeninám kniha **Nielen Jožinko**, mapujúca všetky oblasti Schekovej tvorby a tým sa celé dielo **Jozefa Scheka** dočkalo knižného vydania.

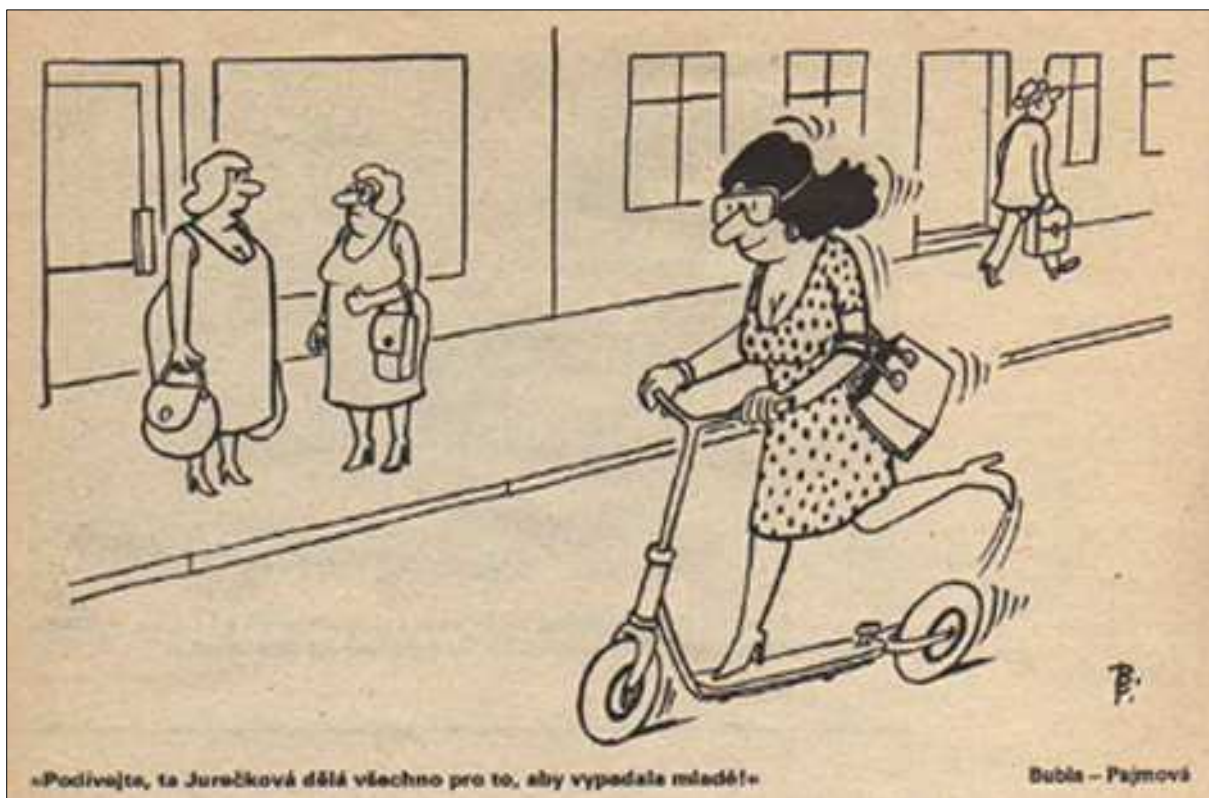
(FJ)

* Kresba: dobový autoportrét **J. Scheka**; foto: **František Jablonovský**; obálka alba **Jozef Schek: „Jožinko, dieťa svojich rodičov“**

* Pohrebný obřad nebude. V budúcom e-GAGU sa ešte k dielu **J. Scheka**. vrátíme krátkou osobnú vzpomínkou *Fera Jablonovského*

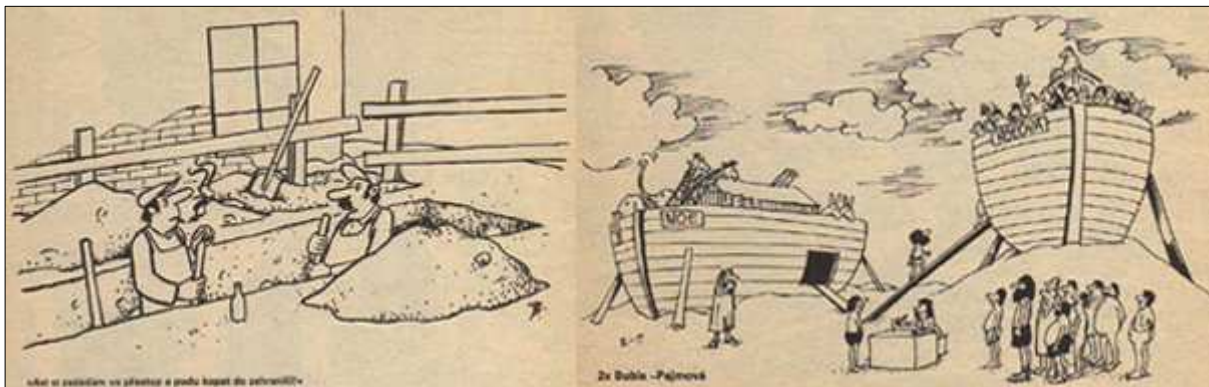

Jan Bubla odešel 2. 7. 2013 z tohoto světa. Bylo mu 70 let. Patřival k známým českým kreslířům vtipů, naposledy jako **BUŠ** (dvojice *Bubla - Ščepka* - viz foto vlevo). Honzovo členství v ČUKu zaniklo s jeho odchodem do domova seniorů v Mostu. Nebyl ani zdravý, ani na e-mailu, ale GAG jsme mu občas posílali přes jeho pečovatelku *Hanu Hrbkovou*, která mu číslo vytiskla. Jejím prostřednictvím nám pak děkoval a byl rád, že na něho nezapomínáme. Nezapomínáme. (red.)

Kresby: *Bubla - Pajmová* (Magazin Dikobrazu 1990). Foto: *archív red.*

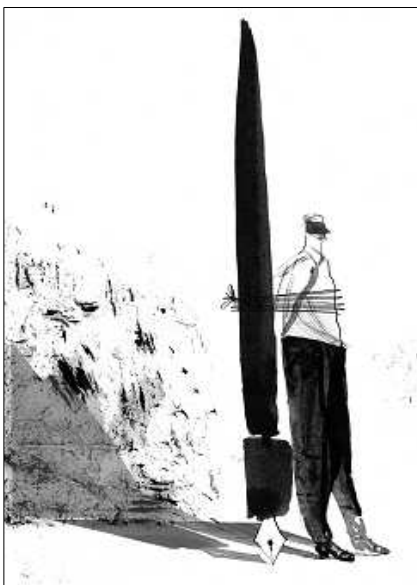
Text k obr. vlevo dole: „*Asi si zažádám vo přestup a pudu kopat do zahraničí*“

NOVÝ ŠPALÍČEK NÁRODNÍCH PÍSNÍ

Tak už je tu zase „Srpen“ - pro dnešní generaci vrchol léta. Pro tu naši životní trauma, měsíc spojený s koncem nadějí na svobodnější zbytek života. A pro řadu karikaturistů omezení v tvorbě, pro některé zákaz publikování. Třeba za ilustrace k lidové poezii...

Trochu se zapomíná, jak to tehdy v srpnu u nás vypadalo, tedy se satirickými kresbami v tisku, vzápětí po vpádu Rusů a „bratrských“ vojsk do republiky. Ani internet a různé encyklopedie dostatečně nemapují nečíslovaná (i)legální „svobodná“ vydání pražských deníků a týdeníků v tom krátkém čase před Dubčkovým a Svobodovým podpisem potupné kapitulace v Moskvě. Zapomněli jsme na to i v tomto GAGu.

Ale za rok (55. výročí!) to určitě napravíme!

Pro ty, kterým se nechce čekat, doporučujeme pražskou výstavu ve Vladštejnské ulici, kde se také v září tyto vzácné tiskoviny vyskytují

Vpravo: titulní strana s obrázkem **Dušana Motyčky** (ten se pak dvacet let nějak točil, aby soudruhům v *Dikobrazu* dobře sloužil a portrétní úlet se s *Brežněvem* + 4 řádně odčinil!)

Září je za dveřmi - ale protože nikdo z nás není školák (studenti univerzity třetí věku snad prominou) na začátek školního roku dnes kašleme. Ale nekašleme na zvířata. Až na Kobru si naši vybrali samé domácí tvory; s výsledkem S. K. Kočka - A. C. Pes 2:5. (g)

Kresby: **Tomaschoff, Srna, Dostál, Kobra, Jurkas, Kovařík, Holečková, Mlejnková**

Kdo byl kdo / „Bö“ - Švýcarsko (k výstavě v Heiden)

Náš *Lada*, *Bidlo* a *Hoffmeister* v jednom. Tím je pro Švýcary **Carl Böckli** - známý ovšem víc jako „**Bö**“. Už když jsem v roce 1968 v Bernu listoval posledními ročníky *Nebelspalteru*, převázanými pečlivým domácím pánem provázkem (neb byl připraven do sběru), zjistil jsem, že z hormádek vytrhaných stránek je jednou z nejvyšších právě ta s jeho obrázky. Přitom mne jeho jméno nic neříkalo - a vlastně ani jeho starobylý kreslířský styl mne zrovna nenadchl. Vždyť z *Nebelspalteru* jsem trhal třeba vtipy od mladého *Horsta* anebo „bezeslovného“ *Bosca*, *Sempého* či *Canzlera* v jejich neplodnějších cartoonistických letech.

Ale i chabé znalosti němčiny (má střední škola) mi stačily, abych pochopil, že „**Bö**“ je v zemi jakási ikona a nedostižný vzor. A co mi neprozradil *Nebelspalter*, který už tehdy do každého čísla zařazoval jeden celostránkový retrospektivní vtip (týdeník měl tehdy větší formát než dnes, takže tyhle obrázky mi dnes už scanner celé nepozře!) to mi řekla naše hostitelka francouzsky (má vysoká škola). Samořejmě se mi časem složka s jeho výstřižky rozrostla; také jsem už na počátku 70. let zjistil, že kreslíř zřejmě nedávno zemřel (narodil se v r. 1893). Z různých připomínek různých jeho výročí jsem si pak neuvědoměle sestavoval mozaiku - poněkud neúplný obrázek o autorovi a jeho díle. Až dodnes jsem vlastně netušil, že už v roce 1993 ke stému výročí narození Carla Böckliho vyšla kniha „**Bö: Seine Zeit. Sein Werk**“. Napsal a vybavil ji *Werner Meier* (1984 - 1993 šéfredaktor *Nebelspalteru*). Nyní už to vím, neb mám v rukou dvacetistránkový (16+4) sešit vydaný „**Bö-Nadací**“ k výstavě v *Museu Heiden*. Ta se konala pro změnu k 40. výročí Böckliho úmrtí (24. 12. 1970). A jsem teď bohatší také o další dvě informace: jednak, že byl životně srostlý s městem *Heiden*. Jednak, že byl neméně srostlý i s *Nebelspalterem*!

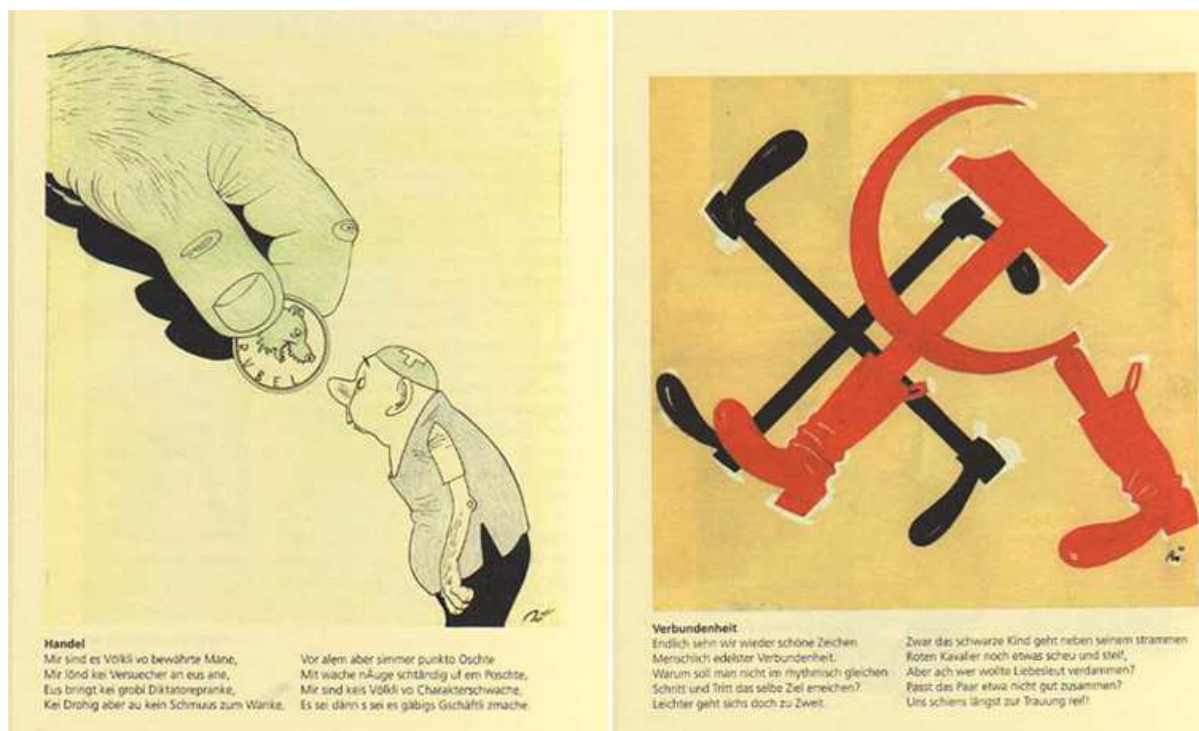
Kresby: vlevo - obálka sešitu; vpravo - autoportrét

V *Heiden* (*Luft- und Klimakurorts* = klimatické lázně) žil a pracoval „**Bö**“ 34 let až do své smrti. Ve svém domě měl i ateliér. A v *Nebelspalteru*, kam kreslil od roku 1922, byl v letech 1927 až 1962 redaktorem...

Na jiném místě se v brožurě dočítám, že se *Nebelspalter* právě za jeho působení stal jakousi národní institucí. Jeho odběr - předplatné - patřilo k dobrému tónu nejen středních vrstev společnosti. O něčem ovšem vypovídají i strohá čísla. *Nebelspalter* byl v r. 1875 založen jako „*Illustriertes humoristisch-politisches Wochenblatt*“ (ilustrovaný humoristicko-politický týde-

ník). V roce 1922 však už vycházel v nákladu jen 364 exemplářů! V roce 1945 dosáhl - už pod redakcí *Carla Böckliho* - kolem 30 tisíc pravidelných čtenářů. A co je možná dnes ještě důležitější - vychází dodnes. Po anglickém magazínu „*Punch*“ (1841 - 2002) nejstarší satirický magazín na světě. Už je z něj měsíčník, ale slovník *Punch* je jen historií - tak jako *Hara-Kiri* nebo *Pardon*. A mladší *Charlie* anebo *Titanik* vycházejí už též jen jednou za měsíc.

Böovy zásluhy jsou tak nesporné, že je nutno ovšem najít i důvody nebo spíš zásady, jimiž se při vydávání časopisu, ale i ve své karikaturistické tvorbě řídil. Jeho ironicko-satirická „nota“, na níž vyladil list i své dílo, konvenovala své době i tehdejší čtenářům - sociální a společenská témata v době míru, mezinárodní i domácí politika a proměny světa v době války - a ještě i delší čas po válce. Značka „Bö“ se stala poznávací značkou kvality. Jeho kresby značkovým a dokonce i módním zbožím. Jeho obálky z *Nebelspalteru*, které přinesla výše zmíněná výstava a které ukazují na sovětské pojetí svobody už v roce 1936 anebo reagují na německé ohrožení jeho země v roce 1942, svědčí navíc nejen o dobrém „čuchu“ ale i osobní odvaze. Po válce často bojoval proti státní byrokracii (daním, snaze o cenzurování), ale též na straně demokracie proti měšťáctví a také za práva žen plus proti dopingu ve sportu resp. rozmáhajícímu se motorismu, spojenému s výstavbou dálnic... Pro cizince ryzí „Švýcar“, neb používal nejen občas v kresbě vlajku s helvétským křížem, ale u svých kreseb také „švyrcdyš“ - tamní dialekt. Přesto je ho možno řadit k mezinárodní třídě karikaturistů, v jaké jsou evropští *G. Grosz* nebo *O. Gulbransson*.

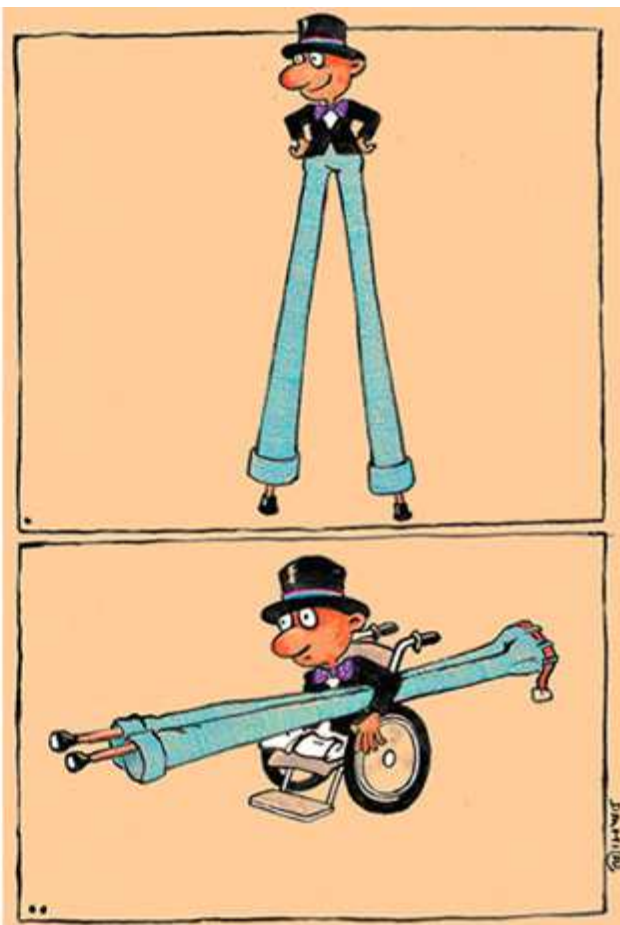
Nahoře jsme uvedli, že *Böckli* je pro Švýcary někým, kdo v sobě spojuje takovou univerzalitu pohledu na svět v delší časové etapě, jakou u nás jen stěží najít. Člověku přijde líto, že jak *František Bidlo*, tak *Josef Čapek* doplatili už na německý nacionalismus - i když je otázka, jak by s jejich tvorbou (a s nimi) zatočil sovětský komunismus. Viz krátká - jen o něco delší než roční příležitost *Hadáka* (1968/9). Díky švýcarskému „klimatu“ takovému režimu a s ním spojenému tvůrčímu dilematu *Carl Böckli* čelit nemusel a mohl tak plynule a homogenně pokračovat ve svém díle i po roce 1948...

„*Carl Böckli, zvaný krátce Bö - co on vlastně byl? Karikaturista, Novinář? Komentátor? Analytik? Básník? Publicista?*“ - tak se ptá pořadatel výstavy (a sešitu) na samém začátku. V tomto textu, který jsme sestavili po prolistování brožury „*C. B. Karikaturist mit spitzer Feder*“, jsme se pokusili alespoň maličko na tyto otázky odpovědět: Byl tím vším... A text jsme doprovodili čtyřmi kresbami zn. **Bö** ze stejného pramene. (I. H.)

Kresby: **vpravo** - ilustrace k vlastním satirickým veršům „*Verbundenheit*“, **vlevo** - ilustrace k vlastním veršům „*Handel*“ (ruský medvěd nabízí švýcarskému měšťáčkovi rubl)

Jiří Srna vypráví o své návštěvě u držitele chorvatského „oskaríka“

Mezinárodní výstavy a soutěže kresleného humoru mají mimo jiných pozitiv jeden nesporně kladný přínos. Pokud se na ně člověk dostane, může navázat kontakty i přátelství s kreslíři z různých zemí. Seznámí se s tvůrci, jejichž věhlas dalekonásobně přesahuje rámec jejich rodné hroudy, jejichž tvorba byla mnohokrát oceněna na různých světových festivalech a soutěžích. A že se jedná o umělce nesmírně zajímavé snad netřeba zmiňovat.

Damir Novak patří ke špici mezi chorvatskými karikaturisty. Především se mu daří každým rokem získávat ocenění v mezinárodní konkurenci - na snímku vlevo v Grazu 2008). O pět let později ho navštívil Jiří Srna v Chorvatsku. A vpravo je ukázka z Novakovy tvorby...

Mne osud a notná dávka štěstěny svedla dohromady s chorvatským kreslířem **Damirem Novakem**. Setkal jsem se s ním při předávání cen hned na dvou festivalech - v tureckém Istanbulu a v chorvatském Solinu. Možná pro typicky české příjmení, zcela určitě z mého pohledu pro jeho sympatické, bezprostřední a bodré vystupování, jsme si padli do noty. K tomu je asi nutno podotknout, že chorvatština je jazykem, kterému lze dobře porozumět bez znalosti angličtiny, případně jiného světového jazyka. A chorvatská karikaturistická rodina je celkem dost podobná našim českým poměrům. Jak počtem členů, tak i počtem ocenění posbíraných během každého roku ve světě.

Damir žije v malé vesničce v blízkosti maďarských a slovinských hranic. Před rodinným domem je zahrádka se spoustou květin a keřů, za vilkou pobíhají slepice, z dřevěných kotců vykukují králíci. Prostě nádherný chorvatský venkov jak má být. Sám známý chorvatský výtvarník je člověk neuvěřitelně činorodý. Je trenérem národního mužstva žen i mužů v hasičském sportu, je dokonce mezinárodním rozhodčím v tomto oboru, angažuje se v komunální politice svého regionu, je zdatným portrétistou, letos převzal tzv. „Oskaríka“, nejvyšší ocenění chorvatských karikaturistů za počet úspěchů na poli světového soutěžení cartoonistů (promyšlené hodnocení autorů body dle kvality soutěže a pořadí v ní znáte z GAGu).

Mimochodem... Novakův celkový počet všech *grand prix*, cen a čestných uznání čítá neuvěřitelnou čtyřicítku. A počet medailí a pohárů, získaných z hasičských klání spočítat snad ani není možné. A k tomu všemu ještě chodí do práce...

Na snímku vlevo: **Damir Novak** přebírá *Oskaríka* pro nejúspěšnějšího karikaturistu Chorvatska

Procházíme vesničkou. Damir mi ukazuje svůj rodný dům, kde ještě žijí jeho rodiče, hotel, ve kterém pracuje jeho sympatická manželka, fotbalový stadion, kde kromě místních fotba-

lových utkání probíhají i různé soutěže a klání místních občanů. Kdo dál dohodí čímkoli..., kdo chytí hozené slepičí vejce aniž by se rozbilo... I zde Damir ochotně dělá rozhodčího. S pýchou mi ukazuje dřevěnou plastiku, památník padlým stromům a lesům, který na jeho popud vytvořil místní sochař a je jediný svého druhu na světě.

Ptám se na jeho atelier. Damir mi vysvětluje, že žádný atelier nemá... že má laboratoř. A v ní tvoří obrázky, které dobývají svět. Malá místnůstka v přízemí vedle garáže je plná medailí, pohárů, na stěnách visí různá čestná uznání z celého světa. Knihovnička je plná knih a katalogů ze soutěží cartoons. Od podlahy až po strop. Na stole vévodí počítač a tablet. Kolega mi názorně ukazuje, že papír a tužka už nepotřebuje. Vše tvoří digitálně. Od kresby až po barevné doladění. A hotový produkt posílá mailem rovnou do redakcí novin a časopisů, pro které kreslí. Šetří tím mimo jiné i lesy, které má tolik rád a do kterých chodí s manželkou na houby. Půjčil mi celé to zařízení, abych si to taky vyzkoušel. Po půlhodině pokusů se mi cosi vytvořit zdařilo. Ale pochopil jsem, že to není nic pro mne. Jsem prostě takový staromilec a tento skok do digitálního světa už není můj šálek kávy. Zůstávám u japonských per a tuše.

Návštěva u předního chorvatského kreslíře byla sice krátká, ale velmi příjemná a milá. Snad právě proto jsem ho pozval k nám, do Čech. Pokud tomu nezabrání Damirova velká pracovní vytíženost, měl by přijet příští rok zjara, aby se účastnil jako člen poroty naší **národní soutěže kresleného humoru *Rychnovská múza***.

Že nevíte, co to je *Rychnovská múza* a co se na vás zase chystá? Nezoufejte, včas všechno oznámím.

Jirka Srna

Příloha / "Art to Die For: Cartoonists at Risk and Their Defenders"

Jako přílohu tohoto čísla připojujeme ke GAGu zvláštní sešit. Je to interview s **Robertem Russellem**, zakladatelem **Cartoonists Rights Network International** - mezinárodní organizace hájící speciálně **práva karikaturistů** - nejen na práci, ale též na osobní svobodu nebo **na život**.

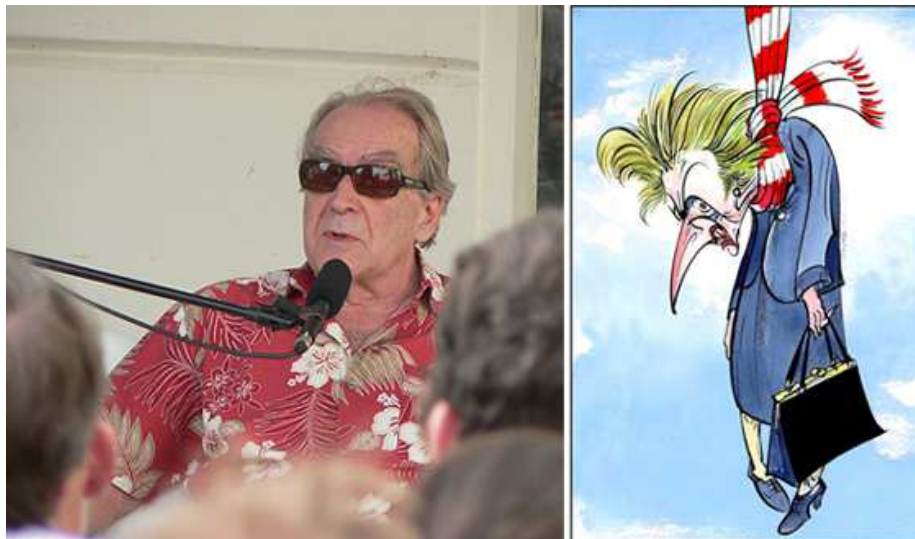
V materiálu, který přinášíme v neohrabaném strojovém, byť redakčně mírně vylepšeném překladu do češtiny, najdete i odkaz na anglický originál a také webadresu instituce. Takže každý, kdo po přečtení projeví o problém zájem, může pokračovat...

KdeKdoKdy(a)Co / Neprakta v lednici; Scarfe u vody; Sigmund ve Víru; Parno nad Sázavou; Slaba u Švejků; Muzika v Bydžově; JiWiPa v P5; U konšelů hoří...

Britský karikaturista vystavuje v Praze

Na internetu (**iDNES/kultura**) jsem se dozvěděl, že v muzeu na Kampě bude mít slavný britský výtvarník **Gerald Scarfe** výstavu a besedu. Loni vystavoval v Českém Krumlově a tak už víme z GAGu, že tenhle pán (ročník 1936) je nejen výborný karikaturista, ale paradoxně ho slavným udělaly až jeho filmové animace ve filmu „Zed“ skupiny *Pink Floyd*. Jinak ho ještě známe z kreslených titulků satirického televizního seriálu „*Jistě, pane ministře*“.

Cestou na Kampu jsem potkal *Kobru* s manželkou. Scarfe se nedal přehlédnout. Měl červenou košili a boty, no... rocková hvězda... sympat'ák. Na besedu na nádvoří muzea přišla tak stovka lidí, převážně mladších, zájem byl veliký. Scarfe vyprávěl o spolupráci s hudební skupinou PF, jak dělal animovaný film „Herkules“, o

kreslení do novin, o bezpráví, manipulaci s masami... mladí se také ptali na 60. a 70. léta („sex, drogy a rokenrol“). Tak tam byla výborná nálada.

Po asi tříčtvrtěhodinové besedě se k němu tlačili lidi na autogram, ale já proklouznul před ně, a řekl jsem překladatelce, že jsem „*cartoonist from Czech Unie of Cartoonists*“ - a dal jsem mu naši česko-anglickou encyklopedii „*ČUK 2CET*“. Tak jí prolistoval, usmál se, a řekl (anglicky): „*Oukej, ted mám nabitý program, podívám se na to později.*“ A už se na něj vrhli ti lovci autogramů, takže jsem se s ním ani nevyfotil. Ale byl to pěkný zážitek.

Výstava je tam až do 13. 10., tak se tam chci ještě podívat - otevřeno je od 10 do 18 hodin. (RJ)

Webové stránky G. S.: <http://www.geraldscarfe.com/>

Pozn. red.: Málokdy se karikaturistovi dostane v tuzemských médiích pozornosti, jako G. S. Smutné je, že je to spíš kvůli něčemu jinému (název výstavy je *Pink Floyd v Praze*), než pro jeho základní profesi - mistra žánru „editorial cartoons“. (Na kresbě **vpravo** jeho premiérka **Thatcherová**.)

Z odkazů vybíráme:

iDNES: http://kultura.idnes.cz/gerald-scarfe-pink-floyd-v-praze-dns-/vytvarne-umeni.aspx?c=A130723_144850_vytvarne-umeni_vha

Metro: <http://www.metro.cz/me-hlidac.aspx?idc=13072318358>

Novinky: <http://www.novinky.cz/kultura/265432-slavny-karikaturista-gerald-scarfe-vzpomina-thatcherova-i-nixon-byli-dobry-material.html>

Od 17. minuty je krátká reportáž na adrese ČT:

<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10116288835-z-metropole/213411058230031/>

Výstřížek z tištěného MfDNESu najdete také v rubrice „**O humoru**“

Kobra tvrdí: Hoří!

A to nejen (jako obvykle u této persóny) nějaký ten termín, ale i **hoří** v původním slova toho smyslu - jde o téma zářijového **Salonu Kobra**. Neb jsme se o nápadu doslechli až notně po vydání prvního prázdninového mnoho čísla GAGu, alespoň pro pořádek registrujeme, že hasiči (tak jako dřívější požárníci) hodlají Kobrovi poskytnout dražší (asi nehořlavý?) papír na tlustší katalog. Vtipy v něm najde jen ten, kdo poslal své plamenné obrázky do konce minulého týdne. Vernisáž se bude konat prvé úterý měsíce září, do té doby visí u 7 konšelů FrK. Pozvánky snad dostanete od kurátora výstav. (red.)

Po Urbanovi také Slaba...

Další si troufnul na Švejka

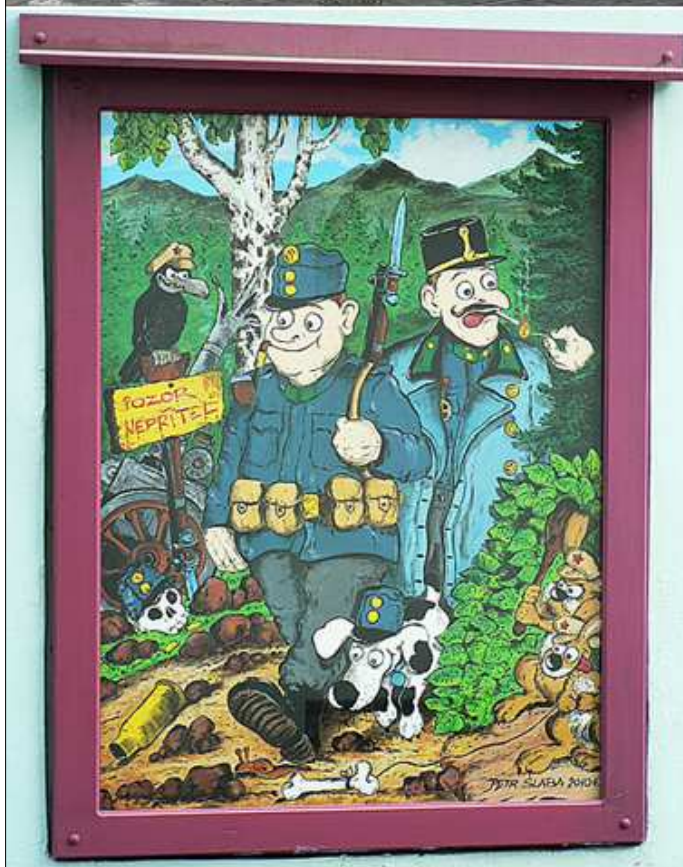
Když jsem šel z výstavy *Geralda Scarfa* v Sovových mlýnech na Kampě (viz článek na jiném místě v tomto čísle e-GAGu!), tak jsem se propletl uličkami na Újezd. Už jsem tudy hodně dlouho nešel... Na rohu je pivnice-penzion „U Švejků“.

Zelenofialový dům nelze přehlédnout. Léta tam stával poutač - Švejk od Josefa Lada vyřezaný z překližky, v životní velikosti. Ta měla svůj význam: do Švejkova odklápěcího obličejе strkali vždy turisté ten svůj, a navzájem se fotili. Teď mě zaujala nová výzdoba boční stěny budovy. Jsou na ní 4 obrazy v zadržovaných oknech, každý pod malou plechovou stříškou - všem známé výjevy z románu.

Kreslil to karikaturista **Petr Slaba**, někdejší člen ČUKu a autor týdeníku KUK a především NEi-humoru (jeho webovky: www.divocak.cz). Za rohem na Újezdě jsou ještě 2 rozměrnější obrazy, a i ten nový překližkový Švejk je od něho. Dovnitř jsem nezašel, jelikož mi už jela tramvaj, tak nevím, jestli výzdoba od téhož autora pokračuje též vevnitř. Na obrazech je spousta zbytečných čárek a drobností, ale celkem to na mne působilo sympaticky.

I proto, že toho ladovského Švejka už notoricky všichni známe, a tohle je zase něco (trochu) jiného. A také, že někdo dal takhle velký prostor autorovi „cartoons“ na rušné ulici, kde to denně uvidí spousta lidí.

(Text a foto: **R. Jurkas**)

Hlavatý vystavoval vtipné plakáty

Dvacet let působí **Galerie Josefa Jíry** v Malé Skále. K této oslavě si vybrala dílo **Vratislava Hlavatého** (*1934) - rodáka z Náchoda, který se už za studií na VŠUP (absolvoval 1959) v Praze zapletl s humorným pojetím svých kreseb. Znali jsme ho nejen jako vrstevníka **Karla Nepraše** (i od stolu) a spojence karikaturistů **Polylegranu**, ale také jako ilustrátora „*Tří mužů ve člunu*“ a dětských časopisů plus kreslíře komiksů podle různých románů - kupř. *Dr. Ajbolita* v prvních a lepších časech čtrnáctideníku *Pionýrská stezka*. **Vrát'a Hlavatý** se však pro dospěléjší část veřejnosti stal známým hlavně osmdesátkou svých filmových plakátů - některé z nich sbíraly ceny na filmových festivalech a do 23. 8. visely „U Jíry“.

Plakát k filmu **Juraje Herze** *Buldoci a třešně*. Foto: archiv autora

Kresba: **Vratislav Hlavatý** - plakát k filmu **Juraje Herze** „*Buldoci a třešně*“ (z MfDNES, 23.7.)

Animovaný Neprakta na hradě

V sobotu 27. července tr. se na ohlášenou přednášku **Jaroslava Kopeckého** o animované filmové tvorbě **Jiřího Wintra**, pořádanou v rámci Nepraktovy výstavy na Křivoklátě, dostavilo jen několik zvědavců. Hradní prostory se hemžily množstvím příchozích, kteří se v panujících vedrech přišli do kamenných zdí ochladit a rovněž výstavní galerie (původně sklad ledu pro místní pivovar) přilákala řady návštěvníků, ale k posezení na přednášce se nakonec „odhodlalo“ jen těchto nemnoho Nepraktoových příznivců (**viz foto vlevo**).

Účastníci se na přání přednášejícího (**viz foto vpravo**) usmáli do objektivu a tím poslali srdečný pozdrav všem čtenářům GAGu. (Text a foto: JK)

Zdeněk Steinhauser 80

Narodil se 26. června 1933 v *Seredné* na Podkarpatské Rusi). Po absolvování jedenáctileté školní docházky působí na doporučení tehdejší vrchnosti jako učeň lučebník v továrně na barvy a laky v Satalicích. Od třinácti let hraje na kytaru. Roku 1949 nastupuje do velké kapely *Vládi Bradáčka*, kde hraje čtyři roky. V roce 1953 skládá zkoušky do kresleného filmu a nastupuje do studia „*Bratři v triku*“, kde tři roky kreslí. Nastává dilema zda být výtvarníkem či muzikantem. Vyhrála muzika. Jako kytarista však vniká i do tajů hry na bicí. Na vojně v Táboře dá dohromady kapelu, se kterou absolvuje nespočet vystoupení, v civilu hraje v různých kapelách v centru Prahy. V kabaretu Alhambra začíná jeho profesionální hudební dráha včetně řady zahraničních angažmá ve východním Německu, v Jugoslávii, ve Francii. Po návratu do Prahy hraje s

Bobem Šmidrkalem v Savarinu, pak Finsko, Švýcarsko a konečně zase doma. Zakládá kapelu „*Staroměstský dixieland*“, se kterou hraje dodnes.

Kreslení zůstává jeho koníčkem, a tak namaluje mnoho kamarádů, přátel a muzikantů. Bohužel všechno rozdá, takže se z jeho tvorby zachovaly pouze střípky... K výstavě k 80. narozeninám **Zdeňka Steinhausera (v červeném)** sepsal a vyfotil: **Pavel Hanák**

Karel Benetka... a jiné legrace

Výstava s tímto názvem má vernisáž ve výstavních síních pražské Novoměstské radnice na Karlově náměstí č. 2. září v 17 hodin. Autorovi je 75 let. (r).

Vaněk se skotským princem

I když jsou prázdniny v plném proudu, tím proudem pluje dravý Brňan **Luboš Vaněk** a posílá o tom kolegům do GAGu další dva "fotodůkazy".

Těsně před prázdninami otevíral Řád Moravských rytířů vinný sklep **U Moravských rytířů** u Valtic na jižní Moravě. A jako čestný host jej přijel pokřtít poslední *Stuartovec* a tudíž následník skotského trůnu (pokud se Skotsko příští rok odtrhne po referendu od Anglie) **princ Michael z Albany**. Vaněk měl tu čest ho nakreslit - a také se s

ním stylově vyfotit (viz obr. vlevo). Nakladatelství *Barrister & Principal* vydalo na začátku prázdnin knihu bonmotů **"Miloš Zemana" Rád nechám botu v řiti blbce**", kterou Vaněk ilustroval. A tak tu přinášíme (viz obr. vpravo) alespoň její titul. (g)

1.– 30. července

Výstava Jiřiny Wilmy Palkové

Výstava miniatur, koláží a objektů. Galerie MČ Praha 5, Štefánikova 13-15. Info na str. 24.

VE TVORBĚ Jiřiny Wilmy Palkové nechybí humor.

„Pětka“ - a v ní „Jiwipa“

V časopise **Prahy 5** - v čísle 7 / 2013 - je zmínka s fotkou nejen o *Morávkové* výstavě na Štefánikově třídě na Smíchově (už jsme o ní v GAGu referovali), ale také o další výstavě - **Jiřiny Wilmy Palkové** (známé jako *Jiwipa*) - viz foto vlevo!

(rj)

„Šestka“ - a v ní na fotce nejen *Mládek*, ale...

...krom *Slívy* a *GAGmena* v popředí můžete na úvodním fotu k článku o výstavě vtípů na téma **populární hudby** najít v měsíčníku **Prahy 6** také další tři - možná ještě zajímavější - osoby. V pozadí se totiž nacházejí paní **Alena Borková**, matka předčasně zesnulého génia české *cartoonistiky Michala Hrdého* a dva její vnuci *Jonáš* a *Jakub*. Společně navštívili červnovou vernisáž výstavy v břevnovském *Popmuseu*, na niž se vyskytují (s *Renčínovými*, *Jiránkovými*, *Pálkovými*, *Bartákovými*, *Slívovými*, *Vyčítalovými* (a *dalšími*) také *Michalovy* hudební vtípy. Až téměř do konce letošního září! (ih)

Více: www.popmuseum.cz

Nová výstava Popmusea hýří kresleným vtípem

Ivan Mládek s kreslířem Jiřím Slívou při vernisáži výstavy.

Ve své nové výstavě se Popmuseum v KC Kaštan vydává na málo probádaná území kreslených vtípů a karikatur na téma populární hudby.

První souborná výstava na toto téma představuje kreslené vtípy, které vycházely v dobových hudebních (ale nejen hudebních) časopisech. A ačkoli „nic není starší než včerejší noviny“, mezi pamětníky si některé klasické kusy vydobily takřka kultovní status a dodnes bývají hojně citovány.

Autoři výstavy propátrali dobová periodika a kolekci nejvypěčenějších kousků představují v expozici v KC Kaštan na Břevnově. Výstava pokrývá

období od poloviny 60. let minulého století až na začátek nového tisíciletí a mj. ukazuje, jak si některé vtípy žily vlastním životem a proměňovaly se v „letu let“. Na výstavě lze najít vtípy a karikatury od Vladimíra Renčina, Dušana Pálky, Vladimíra Jiráňka, Jana Vyčítala, Michala Hrdého, Zdeňka Hofmána a dalších známých i zapomenutých autorů. Součástí výstavy je tématická projekce o českých kreslířích. Výstava trvá do 28. září. Otevřeno středa a sobota 14–18 hod. a kdykoli po předchozí dohodě. Info: www.popmuseum.cz, 605 369 286, 776 141 531–2.

MUZIKA = Usmívání v Novém Bydžově

V sobotu 10. srpna 2013 na náměstí Nového Bydžova u všech pouťových atrakcí ohlušovala muzika všech žánrů, zatímco v Jiráskově divadle probíhala vernisáž **3. bienále kresleného humoru** autorů **České unie karikaturistů** na téma - **Muzika**.

Na náměstí a přilehlých ulicích nebylo k hnutí, v předzář divadla se sešlo kolem šedesáti návštěvníků včetně osmi autorů (Kovařík, Skoupý, Srna, Lichý, Dostál J., Rajchrt, Bernard, Pillvein). Muziku kromě stotřiceti kreseb zajišťovalo navíc BG trio (styl country a bluegrass) pod vedením **Jirky Srny**. Vernisáž zahájil **Jan Beneš**, který je organizátorem bienále. Přítomné pozdravil za město místostarosta Mgr. **Miroslav Orel** (na fotu **vpravo!**) a za ČUK poděkoval za přijetí předseda **Břetislav Kovařík**.

Na fotu shora: Umělci (+Pavlatová, Beneš, Orel), Obrazy (+ Pillvein), diváci (+ pár autorů)

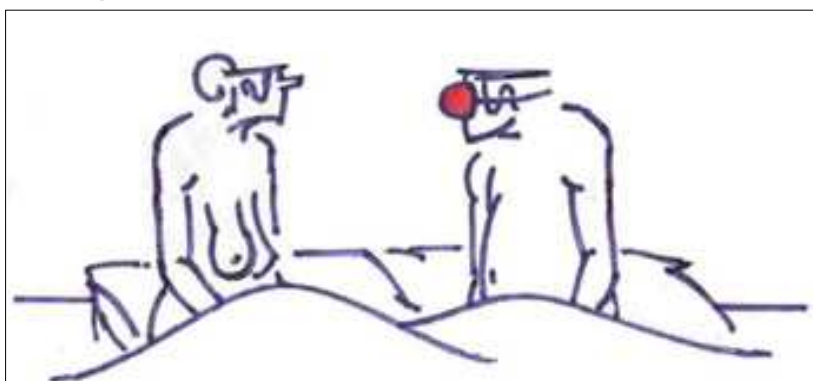

Vzápětí začalo oceňování autorů plakety a diplomy i věcnými cenami od sponzorů: Cenu poroty získal *Jiří Slíva*, Cenu Galerie U Sv. Jakuba dostal *Jan Pillvein*, Cenu starosty Nového Bydžova *Jaroslav Dostál*. Cenu za nejlepší kolekci kreseb pro duo NOS převzal *Jaroslav Skoupý* a nejčerstvější Cenu návštěvníků výstavy získal *Pavel Kotyza*. Daniela Pavlátová, která spravuje pozůstalost Neprakty, předala Cenu Mistra Neprakty *Břetislavu Kovaříkovi*. (viz rubrika **Výsledky**)

Byly vyhlášeni i laureáti zvláštních cen. *Jiří Bernard* převzal Cenu nakladatelství **Epocha** od *Jaroslava Kopeckého*. Bohužel na předání Ceny nakladatelství **Kobra** se nemohli dostavit ani oceněný *Miroslav Fojtík*, ani předávající nakladatel *Josef Kučera*.

O návštěvnost výstavy v menším sále místního divadla nemusíme mít obavy. Kromě divadelních představení se konají i další kulturní akce, takže do konce září, do kdy výstava potrvá, ji navštíví stovky návštěvníků. (JVD) Snímky: **Jaroslav Dostál**

Překvápko roku: **Chadim nad Sázavou**

V **Ratajích nad Sázavou** - v „Klubu Čtrnáctka“ - oproti původnímu „rozpisu“ vystavoval v měsíci srpnu (od 3. 8.) kreslené vtipy nečekaně se zjevivší jihočeský karikaturista **Jan Chadim** - viz **kresba z pozvánky**.

Vernisáže se konají obvykle prvou sobotu v měsíci. V září to má být *Radovan Rakus*...

-g-

Takto vypadalo opožděné upozornění na srpnovou výstavu v tomto čísle GAGu. Ještě dříve než vyšlo, jsme však získali i ilustrovanou zprávu o jejím vernisáži. Tak ji prostě připojujeme:

Kdepak porno - jen parno až oparno

Ahoj všem z **Rataj nad Sázavou**, z přetopeného chodníku před *Klubem Čtrnáctka*, kde se již 8. rokem konají vernisáže kresleného humoru. Jen málo umělců nebylo osobně při vernisážích: již dvakrát chyběl Igor Ševčík, jednou Michal Hrdý a nedávno i pan Winter - Neprakta. Poslední ale o příslovečný fous. Až teď. Zatímco Igor, jak jste se dočetli minule, na nás vyilil asi cisternu destilky z nebes, na poslední vernisáži nás spařil Honza Chadim tím příšerným vedrem. Přitom tu sám nebyl, páč měl pásový opar, což je o něco blbější infekce než opar na puse od půllitru. Měl ho totiž kolem celého břicha. Místo sebe poslal svou fotku z profilu, my jsme z toho udělali jinou fotku úplně ze všech stran a pověsili jsme si ho na veselou zeď Klubu. V jedenačtyřiceti nad nulou by to Honza osobně s opuchlým břichem nepřežil. Návštěvníků jsme čekali tak pět, kupodivu jich přišlo nakonec skoro dvacet. Popovídali jsme ústy Vítka Hrabánka o Jendovi, já pohráł na kytár, na kterém příšerně pálily struny - člověk by si řekl jak se to sluníčko strefí na tak tenoučkej kousek železa? -

pak jsme si připili výborným vínem od naší dodavatelky Jany, která také chyběla, neb si pro změnu ulomila kousek nohy. Pak jsme popošli do klubu, který byl příjemně vychlazený a klábosilo se skoro do šesti. Večer.

Ota Kmínek

Bílá paní komiksová

Vhrstí v současnosti usilovně výtvarně pracuje pro *Teplárenské sdružení České republiky*, *Plzeňské městské dopravní podniky* a pro město *Dobříš*. A podle jeho večerníčku **Bílá paní na hlídání** právě vzniká komiksová knížka. Těšme se, co uvidíme! ®

Fotofejtonek od „Kafků“ (a Freudů)

Jiří Slíva zúročil svůj dlouholetý zájem o velké postavy židovských osobností spjatých s českými zeměmi a desítky jeho Kafků a Freudů se nyní rozlézají jako pověsné štěnice po stěnách výstavního sálu *Střediska Franze Kafky* v Praze v Široké ulici. Na stropě sice žádný brouk nevisí, ale v Kafkově útlé knížce „Proměna“ jich je povícero - a o havěť ve výtvarném provedení Jiřího Slívy mají kupodivu zájem i ženy... (na **fotu dole** Slíva vpisuje do svazečku svou dedikaci). Na vernisáži bylo živo, kolega Jiří je rád, že všechny ty kousky nedělal a nesoustředil v jednu chvíli na jedno místo nadarmo - šlo totiž o součást doprovodného kulturního programu ke kongresu psychiatrů v Praze. A kdo jiný by měl být na Freuda a kafkovská témata víc zvědavý?

Na prostředním obrázku se nechal umělec z Prahy 6 na vernisáži vyfotit se dvěma z vědců. „*Ten vlevo není Kafka a ten vpravo není Chick Corea, přestože jsem si to myslel neb tak vypadá, ale je to psychoanalytik z Kolumbie. Jinak přišli také Turci a Turkyňe, Korejec, Španělky, Mexičané, Němci - samí veselí a kontaktní lidi...*“ referuje Slíva.

A nechce zakřiknout, že právě s těmi Němci se počíná slušně vrbit vydání souboru jeho *freudistických* fórů. V Giessenu totiž exituje nakladatelství zaměřené speciálně na psychiatry a psychoanalytiku - a možná by vydali i Kafku... (-g-)

(Foto: i-pad)

Kohlíček křivořezal na nepraktím hradě

Kolega **Miloš** je dalším, kdo si mohl dobře prohlédnout (i pročíst) výstavu „*Neprakta na hrad*“, která potrvá ještě do 31. října. V přízemních prostorách hradu *Křivoklátu* je ve dvou místnostech umístěno přes 70 panelů s jeho kresbami a dvě prosklené vitríny s knihami a různými hrami, včetně houpacích kohoutů, jak je známe z článků i snímků v GAGu.

Kohlíček píše, že výstava je vlastně průřezem jeho celoživotního díla: „*Každý panel se odlišuje tématem - s výběrem kreseb od jeho výtvarných začátků, volné tvorby, seriálům, jeho zájmům, kreseb z tisku, do kalendářů, spolupráci s jinými autory apod. A návštěvu doporučuji, ač je Křivoklát trochu z ruky.*“ Sám ovšem na hrad zajel z jiného důvodu - na jeho nádvoří absolvoval týdenní řezbářské sympozium **Křivořezání**, kde 26 řezbářů vytvářelo postavy ze *Starých pověstí českých*. (r)

Na snímku je **Dr. Faust s čertem (a Kohlíčkem)**

Výstavy: Plotěná, Košťář a ještě půl jižní Moravy...

Další dvě pozvánky se sešly v redakčním e-boku: Na aktuální výstavu obrazů **Marie Plotěné** v **Galerii Pex** (Kalasová - asi v Brně; adresa není uvedena) se zahájením už **30. 8 v 18,00** hodin (potrvá do 29. září).

A s předstihem také na říjnovou výstavu **Jiřího Košťáře** s podivuhodným názvem „...a pak bylo černobílo“ v minigalerii Odolena Voda (v Odolena Vodě) s vernisáží až **3. října** v 18,00 hodin. (red.)

Ve víru výstav - mj. ve Víru

Libor Sigmund, neúnavný vymýšleč výstavních aktivit v Brně (a v okolí „druhého města“) poslal zprávu o dvou putovních výstavách kolegů **Kováříka, Jurkase, Nose, Skoupého, Srny a sebe sama** - pořadatele i účastníka v jedné pořadatelsko-účastnické osobě:

„První jsem otevřel v den svých narozenin 28. června ve velmi frekventovaném a výtvarníky často vyhledávaném **Vinném sklípku na Orlí 1 v Brně**. Druhou, s naprosto stejným obsahem, o čtrnáct dní později v nově otevřené **Galerii humoru na Veselém statku ve Víru u Bystřice nad Pernštejnem**. Obě výstavy budou přístupné i během září, v **Galerii humoru** pak bude výstava rozšířena dalšími kresbami, neboť zůstane vystavujícím členům naší unie vyhrazena i do budoucna.“

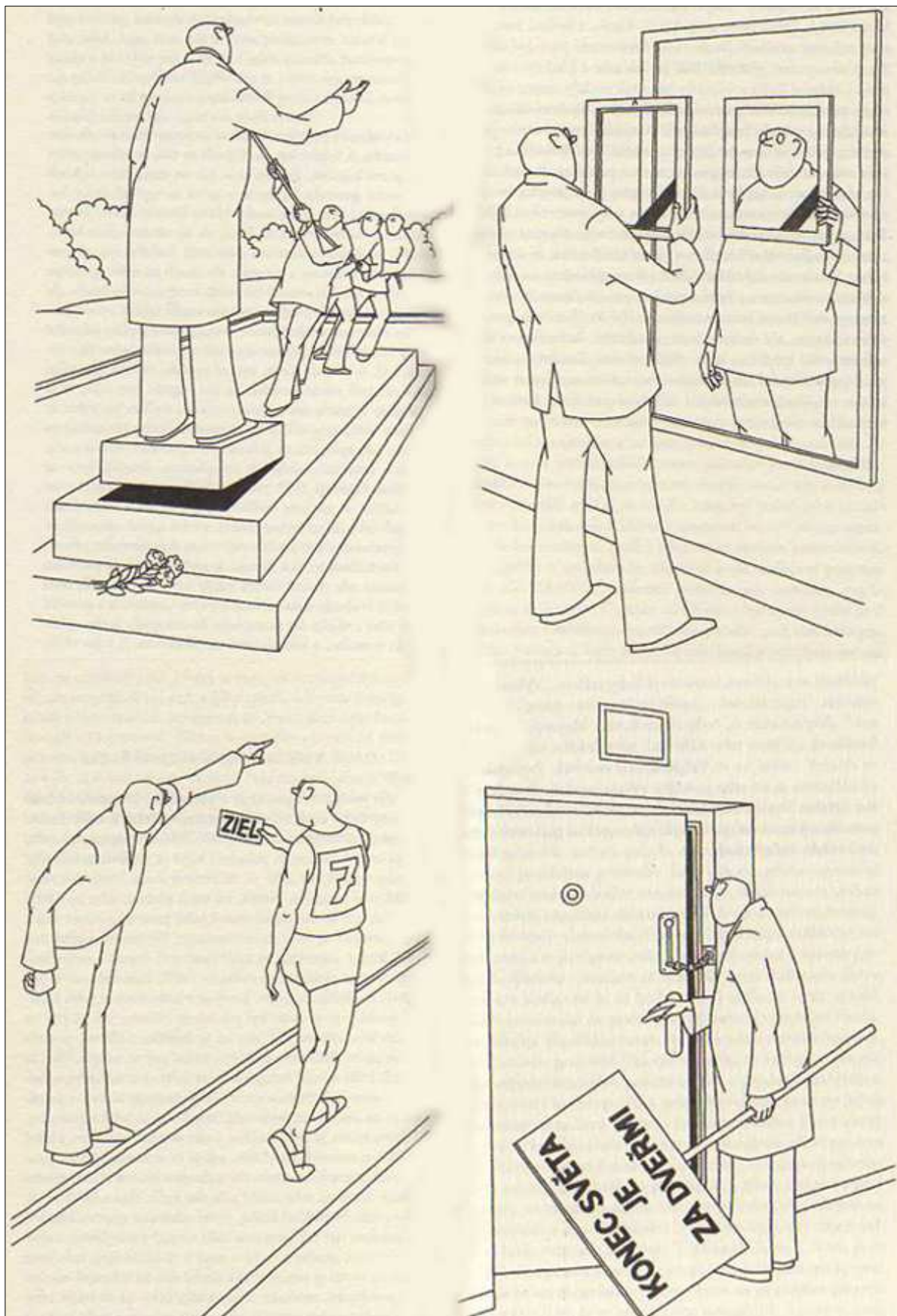
První foto je z vernisáže 28. 06. (v pozadí jsou členové Divadla klauniky, kteří sklípek výstavně opečovávají). A na druhém snímku je vhléd do vkusně instalované expozice **Galerie humoru**.

„Těšil jsem se, že právě **Galerii** otevřu nejprve, jako stálý prostor v Brně. Ale po hanebném požadavku za nájem se nápadu chopil můj dobrý přítel a dlouholetý brněnský organizátor **Karel Popelka**, který **Galerii humoru** zřídil jako první pobočku u sebe na **Veselém statku** ve Víru. Ono by se taky dalo říct, že je tu ta **Galerie stálá** a pobočkou ji bude až ta brněnská, někdy v budoucnosti otevřená. Ale ono je to vlastně jedno. Zvláště když tam majitel celoročně pořádá spoustu hudebních a zábavných akcí, díky nimž je i výstava hojně navštěvovaná - což nás, samozřejmě, velice těší.“

Libor Sigmund, Brno

Špičky humoru spolu: Barták a Lasica.

Zatímco v Bratislavě koupit českou knihu není prý žádné umění, v Praze to dá dost fušku.

Jsme proto bohatší o kuriozitu - knihu **Milana Lasicy** přeloženou do češtiny! Překlad, byť poctivý nedokáže nahradit originální věty, které bychom si v původní verzi mohli snáze spojit s autorovým hlasem a jeho originální intonací. Na druhé straně jsme z toho však i něco vy-
těžili: publikaci vybavenou kreslenými vtipy beze slov **Miroslava Bartáka**.

Pomaloučku si zvykejme, že špičku naší (i světové) černobílé cartoonistiky (to je ta, co v ní nelze nevalný nápad zahlušit barevnou maškarádou) už v tištěných periodikách nenajdeme. A tak je vlastně jedinou možností krom internetových galerií spatřit (a současně vlastnit!) současnou produkci kvalitních autorů pouze v knihách, které ilustrují.

Obvykle to vlastně ani ilustrace nejsou, ale samonosné vtipy, u nichž autor nebo nakladatel usoudí, že by kresby mohly s texty konvenovat, v lepším případě je umocnit anebo - nedejbože - dokonce je svou kvalitou překonat. Také české nakladatelství **Leda** takto uvažovalo a nabídlo ilustrování Bartákovi - samozřejmě na poslední chvíli (jak je tomu dnes žel zvykem) s tím ať vybere ze své starší produkce a „do týdne“ něco dodá. Tady je třeba ocenit Mirka, že odpověděl, že takového autora (s Bartákem jako partnerem v knize souhlasil) ani takovou knihu nemůže odbýt tím, co má zrovna po ruce. Domluvil se proto s nakladatelem a mohl věnovat práci více času - výsledkem je kolekce tuctu netuctových kousků na téma řekněme „*stáří a konec života*“ dosud u nás netištěných (a tudíž neviděných) vtipů, byť co do nápadů různého věku. Aha - tady je třeba dodat, že kniha se jmenuje „**Dopisy Emilovi**“ a je to bezvadný „román v dopisech“ starého kamaráda Mira jistěmu *Emilovi* - píše je **ze starobince!** Čte se to vynikajícím - člověk si až říká proč české televizní seriály jsou tak hloupé a prázdné pokud jde o nápady, vtipné dialogy a ... a vůbec... V jednom dopisu na necelé dvě tiskové strany je více humoru a skvělých, pointovaných vět, než v 13-dílném *naseriálu*.

Tady třeba začátek Dopisu č. 21: „*Emile, jen se tak poflakuju, nic nedělám, dívám se na televizi a zjistil jsem zvláštní věc. Všecko, co vidím v televizi, mě nasere. I zprávy o počasí (...) Minule jsem se přistih, jak nahlas polemizuju s hlasatelkou, která ohlašovala nějaký film. Začal jsem jí nadávat, aby přestala, že od ní ty informace nepotřebuju. Ale ona nepřestala, pořád mluvila dál...*“ A namátkou ještě kousek z dopisu č. 54 „*Četl jsem, že nějaká skupina žen na protest proti něčemu, myslím že to byly kožichy, nechala vyfotografovat jen tak beze všeho. Prostě byly nahé. Ano, ano, tak je třeba protestovat, toho si všimne každý. Jde jen o to, že takhle nemůže protestovat jen tak někdo. Například kdybychom se svlíkli my, obyvatelé starobince, ať už bychom protestovali, proti čemukoli, sotva by se našel někdo, kdo by nás chtěl vyfotit. Miro*“

Nejsme tu od toho, abychom dělali reklamu nakladatelům, ale člověka až zarazí, proč zrovna Lasicovy krátké texty nejsou těmi, co běhají po e-mailovém světě s nadpisy jako: „To nemá chybu!“ anebo „To se nedá neposlat!“ V knize (jde vlastně o 93 dopisů na 204 stranách) jsou totiž jako nášup (dnes: bonus) zařazeny ještě jeho volné fejetony k době, nejspíš blogy (dalších šedesát stran pod souhrnným názvem „**Pokud jde o mne...**“ Poslední z nich s názvem „*Až tu nebudeme*“ končí takto:

„*Jedno ještě není jasné: zdali se postupné vymírání týká i Slováků v České republice. Ale třeba už si to nějak zařídili. Každopádně: Češi, měli jsme vás rádi, vzpomínejte!*“

Jak vidět, je kniha ve svém zaměření na umírání, opravdu důsledná. Autor kreseb na takové, byť poněkud rozšířené téma, byl stejně důkladný a opravdu svou kolekci připravil pečlivě. Více ovšem do toho nemluvil. Rozmístění po knize - tak, aby se co nejvíc blížily kresby jednotlivým „dopisům“ - už bylo na pořadateli a nutno přiznat, že se to podařilo, kresby hodně „přiléhají“... Tolik slovo a dále už jen obrázky. Protože obálka knihy prodává, je na ní pochopitelně fotoportrét geniálního humoristy Lasicy. Barták, aby to nebolelo, má svou nejvýraznější kresbu (na spad) hned vstupní *frontyšpic* proti úvodní stránce s názvem knihy (tedy na str. 2.) Vybrali jsme z díla pro GAG čtyři obrázky z těch běžných k tématu, co jsme nalistovali porůznu uvnitř publikace....

(IH)

Kresby: **Miroslav Barták**

...a když tu zbylo místo - Katalog Zielona Góra - Polsko / seznam účastníků soutěže:

CZECHY (CZECH REPUBLIC)

Evžen David* - Jan Farkas - Jan Hrubý* - **Lubomir Lichy*** - **Vaclav Linek*** - **Jiri Srna***

Tučně: člen ČUK. **Hvězdička za jménem:** vtip v katalogu

Glosa / **Není cartoon jako karton**

Vojtěch Beránek studuje architekturu stavitelství na ČVUT v Praze, kde se tak poprvé setkal s kartonem. Ten ho nadchl...

Tak začíná vizitka zástupce Prahy v mozaice mladých podnikatelů z ČR, kterým jistá nadace pomáhá v *Rozjezdu 2013* - jak se nazývá projekt. Našli jsme ji hned nahoře na začátku strany D4 v MfDNESu z pátku 12. července t. r.

Jak příjemně a povědomě nám tyhle věty zní. Také my, když jsme se kdysi poprvé setkali s **cartoonem** /tehdy se tomu říkalo kreslený vtíp/ jsme jím byli okouzleni. Ach, tak to fakt bylo... Myšlenky studenta Vojty ovšem pokračovaly jiným směrem a k jinému **kartonu**.

... nadchl jako materiál - svou překvapivou pevností a zároveň snadnou recyklovatelností.

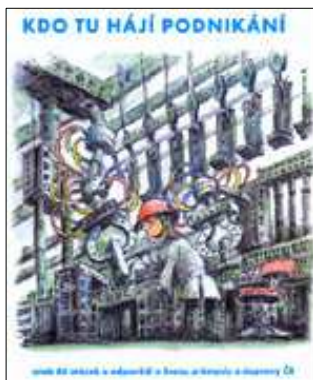
„Nápad výroby kartonového nábytku vnikl už dřív, ale na projektu jsme začali pracovat až v polovině minulého roku. Od začátku letošního roku můžete naše produkty zakoupit v obchodech. Nábytek se líbí, dokonce má své fanoušky... Rádi bychom vytvořili kolekci nábytku, doplňků a hraček pro děti, zde má karton velký potenciál. Šlo by tímto materiálem vybavit třeba školku nebo kavárnu...“

Jó, mládí. Škoda, že nejsem mladší. To už bych místo psaní těchto řádků běžel za studentem s návrhem spolupráce se spolkem cartoonistů - ať už v propagaci firmy nebo v návrzích výrobků... Anebo možná se součinností přímo při výrobě, prodeji či distribuci kvalitních vtipných obrázků od předních českých cartoonistů. Výtvarných děl s tímto materiálem nejen slovně spřízněných.

Když cartoon, tak na karton! - takové bych pro to měl pracovní heslo...

(ih)

Aktuality / Bernard ilustroval příručku; Makedonci na tajné misi v Praze...

Neinformovaní kritici?

Jen náhodou jsme zaregistrovali, že v Praze otevřeli výstavu „**Osten - WCGallery Skopje - 40 let**“. Je dost trapné, že „*Galerie kritiků*“ nepozvala na výstavu české karikaturisty prostřednictvím ČUKu a GAGu. Ještě trapnější je, že nám to nesdělili ani pořadatelé mezinárodní soutěže ze Skopje, s nimiž jsme ve spojení a kde čeští autoři počínaje *Zábranským* (1973 - G. P.) a konče *Kovaříkem* (2009 - 2. cena) získávají uznání jury i diváků. Více na webu <http://www.galeriekritiku.cz/view/aktualni-vystava>.

Křest brožury o podpoře průmyslu 21. 8. 2013

Novou publikaci SP ČR nazvanou **Kdo tu hájí podnikání** pokřtili 20. srpna v Praze autor ilustrací **Jiří Bernard**, premiér Jiří Rusnok a prezident SP ČR Jaroslav Hanák.

Z (opožděné) pošty / Happening s karikaturami

Vážený pane předsedo, vážení pánové, obracím se na vás jako jeden z iniciátorů a PR koordinátor kampaně proti předsudkům v české společnosti **„Čechy v ČR nechceme!“** V kampani se v tuto fázi zaměřujeme na parodování rasistických, xenofobních a nenávistných prohlášení české majority vůči nejružnějším skupinám v české společnosti. V srpnu se dostaneme i do ulic, neboť budeme pořádat **Pochod proti Čechům**. Tento pochod, coby happening s lidmi, kteří chápou, oč běží, bude koncipován jako zábavné setkání a krátký pochod vybraným městem. Na happeningu by měly vystoupit i české kapely. Na Pochod proti Čechům v první polovině září naváže diskusní panel s tématem českých předsudků vůči Romům, muslimům a Ukrajincům.

Vás oslovuji, neboť chci požádat o **zapojení České unie karikaturistů do projektu**. Naším cílem je totiž zveřejnit i karikatury Čechů (takových těch běžných každodenních rasistů). My sami oslovili několik jednotlivců, dostali příslib dodání práce, ale bohužel dál už to nedošlo. Unii oslovuji celkem pozdě, neboť jsem o vaší existenci neměl potuchy. Bylo by tedy možné požádat vás o rozeslání výzvy k zapojení mezi vaše členy? Ideálně, kdybychom stihli do 14 dnů nashromáždit pár karikatur...

Na rovinu říkám, že celá akce je bezrozpočtová, že ji děláme jako dobro-

volnickou činnost a jediné, co z toho máme, je dobrý pocit. Nejsme tedy schopni platit žádné honoráře... Dejte mi prosím znát váš postoj.

Karel Goldmann, předseda *Talmidim o. s. i*

Došlo 26. 7. 2013 až po vydání e-GAGu a bylo proto vyvěšeno na webu ČUK k individuálnímu posouzení členy.

V sobotu 24. 8. se v Praze konal „Pochod proti Čechům“.

V sobotních *Událostech ČT* (24. 7.) byl zařazen příspěvek o této akci, a v něm k vidění mj. kresba **Miloše Krmáška** (viz níže!) a mluvící hlava Kobry.

„Češi mají nemocné srdce a chybí jim mozek, ukazují karikatury“ píše se. Štvaní Čechů proti ostatním obyvatelům ČR vadí stále více lidem. Na popud iniciativy „**Čechy v ČR nechceme**“ proto vznikla unikátní sbírka karikatur odhalující typické české vlastnosti. Častým motivem jsou prasata, chybějící mozek, nemocné srdce nebo stádovitost. Karikatury si můžete stáhnout na:

https://drive.google.com/?usp=chrome_app#folders/0B4oBt-4q_cY8X3k2R0NpbEs0Z2s.

Poznámka / Rasismus

Společnost neřeší prevenci rasismu

Zúčastnil jsem se kresleným vtípem kampaně proti xenofobním předsudkům české společnosti iniciované *Karlem Goldmannem*, protože považuji za správné reprezentovat Českou unii karikaturistů a nestát stranou této sympatické a originálně nápadité aktivity. Jakkoli je však tento záměr závažný a ne-souhlas s rasismem jsem ochoten veřejně proklamovat, přiznám se, že jsem k této akci přistoupil s

city smíšenými.

Jde zde pouze o jednu část malého (zatím) českého problému. Ta druhá je mnohem rozsáhlejší. Naše společnost **prevenci** rasismu neřeší, narůstajícími problémy s etnickými menšinami, resp. s romskou etnickou minoritou, se zabývá málo, vůbec a nebo špatně. Chápu, že naše politická reprezentace má starosti jiného druhu, sama se sebou a se svými miliony v bankách. A tak tady vzniká prostor pro rasismus, ať už organizovaný nebo neorganizovaný. Cítíme, že u nás není místo pro konstruktivní diskusi, dokonce jako by toto téma bylo tabu a pravda se ra-

ději zastírá. A falešné obvinění z rasismu bolí.

Naše společnost není zatím rasistická, odečteme-li názory a činy extremistů. Vládne v ní jen nedůvěra, opatrnost, špatné zkušenosti. Rasismus – to je přece nenávisť. Avšak tohle jsou jen další náměty pro jiný typ a témata humoru, politickou satiru apod. A proto jsem i v tomto duchu pojal svůj kreslený příspěvek.

Miloš Krmášek, Náchod

FECO / Vyšly **FECOnewsy** číslo 56 a 57

Už se zdálo, že tištěným magazínům, které FECO vydává řadu let, zazvonila hrana. Podle náznaků z e-bulletinů se finanční recese podepisuje i na pokladně FECO, čísla 54 a 55 vyšly jako dvojčíslo. Tak proč se divit zániku magazínu rozesílaného drahou poštou dvakrát za rok?

Ale zatím je vyhráno! To, že nám Nr. 56 nedošlo, způsobil jen fakt, že předseda nenahlásil změnu své adresy dost důrazně centrále FECO a tak se do Nizozemska obálka vrátila s tím, že adresát ne-byl v Hradci Králové k zastížení. Bodejť by byl, když žije ve Lhotě u Trutnova! Nyní už jsou obě čísla, loňské **56** a prvé letošní **57** konečně v ČR (**viz!**) a my je teď prozkoumáme a vybereme to, co ještě neznáte. (g)

Členové „zasedali“ na zahradě (Tlučeň)...

Tři kolegové, oba dosavadní předsedové České unie karikaturistů spolu s GAG-menem se sešli v nejparnější sobotě posledního století v letním sídle rodiny Hanouskovy na Tlučeni.

Trocha bulváru: **Břetislav Kovařík** (zcela vpravo) přivezl na gardenparty svou novou manželku. *Marlenku* vyfotil s **Miroslavem Bartákem** (zcela vlevo). Ale už brzy si k ní opatří i nové kyčelní klouby. **Ivan Hanousek** pod historickým slamákem družstva *Styl* (vyrobena 1954) na něho zírá mírně obdivně, neb by něčeho takového nebyl už schopen. Ostatní manželky (*Bartáková* a *Hanousková*) nejsou na snímcích zachyceny, ale tvářily se docela spokojeně.

V horkém létě se myšlenky pánů líně převalovaly a také k dalšímu osudu ČUKu občas připluly. Tři osoby, tři názorové proudy se volně prolínaly - **a)** rozpustit spolek dokud ještě funguje, **b)** nechat ho postupně vymírat, **c)** s novými lidmi, myšlenkami, dynamikou unii revitalizovat a hnát ji znovu kupředu, za světlou budoucností žánru karikatury... Přiznejme si, že tato třetí možnost má jen málo zastánců - naráží hned na počátku na tradiční problém české kotliny - kde vzít ty lidi, nápady a proč se vlastně ti hledaní obětavci mají vydávat ze svých sil a pro koho se mají vzdávat osobních (samozřejmě sobeckých) zájmů?

...i na zahrádce (Praha 1)

ČUK splnila a nadále plní danou informační funkci, spojuje navíc jinak izolované karikaturisty roztroušené po velkém území (včetně zahraničí!). Pořádá výstavy a soutěže jak může, i když i z těch aktivnějších členů o ně má zájem na nejvyšší polovině. Nabyla jistého věhlasu ve světě, o domácím uznání se to bohužel říci spíš nedá. Rovněž tak se nestala jakýmsi sekretariátem, který by zastřešoval různé tvůrčí skupiny karikaturistů společných zájmů a sloužil lokálním spolkům autorů...

A ještě trocha: Létu I. p. 2013 umožnilo členům i premiérové posezení po zahájení *Salonu Frka* v hospodské zahrádce na staroměstském chodníku. Ten muž v brýlích, co na vás kouká mezi **Jurkasem**, **Morávkem** a **Dostálem**, je filmový režisér **Antonín Kachlík**

O příštím směřování anebo nesměřování unie rozhodují diskuse před Valnou hromadou, pro něž necháme i letos otevřené stránky e-GAGu. Zatím se ovšem poměrně sporé (a defenzivní) myšlenky objevují leda v korespondenci s obvyklými *kverulanty* (toto slovo zde neuzíváme v hanlivém smyslu) respektive - jak české! - u hospodských stolů po našich akcích anebo při posezení po vernisážích výstav.

Prosinec se zeptá, co jste vymysleli v létě...

Jak víme už přes půl roku, *Kovařík* se v prosinci vzdá po plodném tuctu let své „nevděčné“ funkce. Proběhnou tedy volby jeho nástupníka (a nových členů předsednictva) a tak by bylo na místě, kdyby se našli fundovaní kandidáti, kteří by předestřeli plénu valné hromady své konkrétní plány, především s čím by chtěli další existenci ČUKu spojovat...

O tom všem jsme v tom horku pod ořechem v Tlučni sice vůbec nemluvili, ale v hlavách to nosíme. A jistě nejsme sami. Tyto otázky si kladou i výše zmínění členové při diskusích u povernisážových stolů v Praze a možná i jinde...

Snímky: *Marlenka Kovařík, Miloš Kohlíček*

Citát / Josef Poláček

Humor tryská z radosti

Kreslený humor je srozumitelný lidem na celém světě. Tryská z radosti ze života. Humor dovede nabádat a varovat, abychom se nestali ještě horšími, než jsme, aby krajina, ve kterém žijeme, se nestala odpadštěm nepotřebných věcí a smetištěm lhostejnosti.

Kreslený vtíp má i beze slov sílu pronikat do běžných životních záležitostí, ekonomických i politických. Má váhu a sílu argumentu. Kreslený humor obsahuje širokou škálu výtvarného projevu. Jeho autoři chtějí lidi nejen obveselovat, ale také je naučit dívat se na svět víc než očima. Humor dovede otevírat oči a vidět ve tmě. Obsahuje prvky moudrého vidění, jehož součástí je i cítění, širší pohled na svět. Vidí ještě o kousek dál. Obšťastňuje život. Lidé si nařikají na život jen proto, že od něj žádali nemožné věci!

Josef Poláček, „Pohledy“ č. 928 / 2013

Akce / Češi und Němci společně (pošlete do konce září)

Posílejte svá Porozumění do Jablonce n/N

V listopadu t. r. tomu bude **10 let**, co byla založena v *Jablonci nad Nisou Společnost česko německého porozumění*. Mimo jiných aktivit se jí podařilo zrekonstruovat starojabloneckou (staročeskoněmeckou) chalupu, ve které se pořádají výstavy českých i německých umělců. Při této příležitosti jsem byl požádán, zda bych v těchto prostorách nezorganizoval výstavu českých i německých kreslířů humoru na téma **Porozumění - Přátelství**.

Výsledkem bude nejen výstava s vernisáží, ale i patrně skromnější katalog v černé a bílé o rozsahu do 30 stran. Z Německa už mi příspěvky, díky *Honzovi Tomaschoffovi*, chodí. Vyzývám tedy i české a moravskoslezské kreslíře víceméně humorných obrázků, aby mi své práce zasílali na e-adresu jirismadr@seznam.cz. Uzávěrka je **konec září 2013**.

Sice žádné ceny, ani honoráře, ale snad se podaří milý katalog a zcela jistě krásná výstava s vernisáží.
Jiří Srna, Jablonec n. N.

ČUK a GAG už zase spolu! Chystá se umístění prvního ročníku GAGu na webu ČUKu. Bude to ročník 2010 - tedy ten, který byl prvně kompletně rozeslán členům a abonentům ve **formátu pdf**. Po „zkušebním provozu“ by měly přibývat další kompletní ročníky nejprve směrem do historie, tedy 2009, 2008, 2007... Uvidíme, kam až se asi tak dostaneme! Až ke kolébce? Ale neobávejte se, aktuální čísla a ročníky budou stále k dispozici výhradně členům a VIPům

Chlubna / *Fero Bojničan* už vroubí silnice... A není sám (řikají Šipoš a Hofman)

Kreslený vtíp na billboardu

V GAGu se rádi věnujeme aktivitám, které rozšiřují dosah, který má žánr cartoons ve veřejném prostoru. Nedávno jsme zachytili např. *Slívu* na knižní slavnosti i na zadku autobusu, *Jiránkův* obrázek pro změnu na předku hodování. Od *Jiráňka* máme v paměti i v prádelníku také trička s reklamou Stadiónu nebo České pojišťovny. A zajímavé bylo vždy i propagační anebo obchodní využití populárních kreseb *Neprakty* - nyní je k vidění na Křivoklátě. Stále si futuristicky myslíme, přes poněkud šedější realitu, že potenciál vtipné kresby - především ve spojení s jejich typickým stylem kresby - je ideální pro služby či výrobky určené inteligentnímu publiku (zákazníkovi)...

František Bojničan z Hlohovce nám poslal své dílo - poctivý slovenský výrobek. Takto vypadá billboard výrobce okapů a střešní krytiny, který použil **Bojničanův kreslený vtíp**. Jen více takových! Pokud si vzpomenete, tak jen královéhradecké duo *BK* a *LL* má za léta vydávání reklamních stolních kalendářů různých takových nápadů desítky. Proč je také nevidíme častěji u dálnice? Hned by se nám při cestách lépe a veseleji bouralo, že? Tedy, samosebou, jen těm méně bystrým. Kterým to za volantem trvalo trochu déle, než pochopili pointu...

Velké kusy dokázali vykonat v nedávné minulosti i členové ČUKu. Připomeňme si je: **Vlevo** právě vzniká „*Óbrfrk*“, největší kreslený vtíp na světě (složený ze stovek pohlednicových vtipů **Zdeňka Hofmana**) a **vpravo** je billboard **Václava Šipoše** pro kulturní účely... (g)

Ještě z (obrazově dobře vybavené) pošty / Jurkas

Byl jsem teď o víkendu u známých ve Veselí nad Lužnicí a jeli jsme na kolech k jezu Metel. Objevil jsem tam dva velké plakáty (desky) **Zdeňka Hofmana**, upozorňující na zdejší stánek s občerstvením - **viz nahore!**. Málem jsem spadl z kola, jak mě překvapily! **Roman Jurkas**

GAG / Příště už za čtrnáct dní!
Redakční i čtenářské prázdniny končí - od teď už je z GAGu opět čtrnáctideník!

Věděli jste to? Takto vypadá Liniers!

Když před dvěma lety navštívil Česko argentinský kreslíř Ricardo Liniers, mohli se **smíchem** potřhat nejen návštěvníci či tlumočníci, kteří překládali do sluchátek jeho příhody, ale i úředníci z argentinského velvyslanectví. Liniers je zkrátka **vtipný** na papíře i v reálu (...)

Je autorem **komiksové** série *Macanudo* (znamená to něco jako *báječný*), kterou tisknou každý den na poslední stránce deníku *La Nación* a v knižní podobě už má třináct knih (...)

Mezi jeho hlavní hrdiny patří kocour Fellini i (...)

Liniers, který sám sebe kreslí jako bílého králíka s hranatými obroučkami brýlí.
Klára Kubíčková: "V (...) komiksu baví autor v úloze králíka"; MfDNES, 29. 5. 2013, str. B7

Kresba: **Ricardo Liniers** (Argentina)

Dvouhodinová reklama se snaží o situační komiku tzv. buranského typu

Hollywoodská **komedie**, která si v Americe za měsíc nevydělá ani na své nikterak závratné náklady, vypadá podezřele (...). A tak se jeden díl **legrace** na dva díly dojímaní společně doplouží k smíření...

Občas se člověk **usměje**, průměrnou známku 50 % tedy nakonec přijme, ovšem po celou tu dobu mu nedá usnout otázka, komu je úmorná **komedie** vlastně určena.

Mirka Spáčilová: „Google má reklamí Stážisty“ - MfDNES, 9. 7. 2013, str. B9

Dubček v kočárku, zkrvavený Blair

Gerald Scarfe stvořil znělku seriálu *Jistě, pane ministře*, nyní vystavuje v Museu Kampa

PRAHA Chodil mezi více či méně známými ilustracemi rozvěšenými v několika místnostech na Kampě a nadšeně vyprávěl jejich příběh. Gerald Scarfe (1936) se proslavil jako výtvarník opusu *The Wall* od Pink Floyd nebo autor znělky seriálu *Jistě, pane ministře*, ale v pražském Museu Kampa představil i své karikatury s britskými politiky nebo třeba Dubčekem a Stalinem.

Všechna mimina jsou stejná

Na jedné z nich sedí ustrašený Dubček v kočárku nad schodištěm ze slavné scény filmového *Křižníku Potěmkin*. Okolo protestují američtí studenti proti Vietnamu a československý politik se ptá – A co já? „A Maďarsko už je dole,“ ukazuje Scarfe pod schody.

Na dalších obrázcích je Tony Blair s rukama od krve nebo ticho před bouří války v Jugoslávii. Scar-

Gerald Scarfe své karikatury představil osobně. Foto: ČTK

fe portrétoval třeba i prince Williama s manželkou, ač na královskou rodinu se nespécializuje. „Já nejsem rojalista, ale nejsem ani nijak zvlášť proti nim. Myslím si, že královská rodina funguje jako dobrý magnet pro turisty. Nicméně karikovat nového prince nemá smysl, protože všechna mimina

jsou stejná. Mohl bych samozřejmě dnešní princátka kreslit, až se stane králem, ale toho se asi nedožiju,“ říká Scarfe.

Kladívka jako jasná volba

Výstava, jež potrvá do 13. října, nese název *Pink Floyd* v Praze. „Roger Waters měl v plánu nahrát desku, uspořádat velkou show a natočit film, což se taky stalo,“ líčí Scarfe vznik *The Wall*. „On měl nějakou představu a já ji realizoval obrazově, proto mě uvádí jako spoluautora. Nejprve mi pouštěl jen syntezátor a svůj zpěv. Představoval si nějakou útočnou sílu jako fašismus. Tak vznikla slavná kladívka, protože jediným úkolem kladiva je udeřit,“ popisuje Scarfe.

Dnes od 18 hodin bude Gerald Scarfe na nádvoří muzea k dispozici fanouškům. Na programu je beseda a autogramiáda. **Václav Hnátěk**

Václav Hnátěk: „Dubček v kočárku...“; MfDNES, 24. 7. 2013, str. B9

Vtip, který k létu sedí...

Konečně! Po dlouhé době se divák českého filmu smí **řehtat** i dojímat, aniž se na něj ostatní dívají úkosem. *Revival*, který zítra vtrhne do kin, očisťuje pověst lidové **komedie**. **Zábavy** nikoli buranské, nýbrž inteligentní, vstřícné, ale nepodbíživé, jejíž tradice vede od *Světáků*

provokativních nekorektností. Výsledkem je inscenace, která umí své hořké jádro naservírovat v bezkonkurenčně **nejveselejší** podívané, jaká se za posledních pár let v Praze objevila.

Vladimír Mikulka: „Dno bez perliček“; Respekt č. 10, 5. 3. 2012, str. 66

Tomáš Fritta poznal terezinské ghetto. Foto: Profimedia.cz

Bedřich Fritta

Malič byl v prosinci 1941 deportován s manželkou a ani ne ročním synem Tomášem do Terezína. Na konci roku 1944 byl odvezen do Osvětimi, kde krátce nato, 8. listopadu, umírá. Jeho přítel, karikaturista **Leo Haas**, adoptuje jeho syna Tomáše, který jako jediný z rodiny přežil. Tomáš Fritta emigruje po roce 1968 do Izraele, později se stěhuje do Německa, kde dodnes žije.

Na záchodky s humorem

Jak němečtí majitelé reagují na váš marketing - např. „Vaše hovna, naše starost“ nebo „Jsme pro každou prdel“ ...?

„V záchodovém byznysu se nejde tvářit zcela vážně, reklamu děláme s **nadhledem a nadsázkou**. Němečtí majitelé z nás byli zprvu trochu v šoku, u nich používají slogany že jsou jedničkou v oboru...“

Jan Sůra: „*Sedm tisíc kadibudek*“ (s K. Svobodou z Toi Toi); MfDNES, 1. 8. 2013, str. A12

Bedřich Fritta - neznámý kolega známého Leo Haase

Na stěnách visí kresby Tomášova otce, **Bedřicha Fritty**. Kresby temné, nebarevné. Štíty obchodů podpírají zezadu trámy, aby nespadly. A hned za nimi se vrší hromady mrtvol. Kresba se jmenuje „*Kulisy pro mezinárodní komisi*“. V těchto kulisách terezinského ghetta strávil Tomáš první takřka čtyři roky života (...) Otec Bedřich byl deportován do Osvětimi, umírá i Tomášova matka. O klučinu se stará **Erna Haasová**, manželka Frittova přítele Haase, jednoho z **karikaturistů**, kteří byli deportováni do Osvětimi (...) a jediného terezinského malíře, který přežil.

Když bylo Bedřichovi jasné, že zemře, požádal **Lea Haase**, aby se postaral o malého Tomáše. A také, aby později vyhrabal tyto kresby. A ten po válce malého Tomáše adoptoval a v Terezíně vyjmul schované kresby i knihu, kterou namaloval pro svého syna. Předal mu ji jako svatební dar. Lucie Suchá: „*Vše, co mi po otci zbylo*“; 25. 5. 2013, str. A7

Český humor bez vtipu v Kanadě

Do Bufalla za námi přijel z kanadské strany **Paul Wilson**. Někdejší kytarista *Plastic People*, člen kanadské sekce **Křížovnické školy čistého humoru bez vtipu**. (...) V roce 1977 byl jako poštovní balík dopravený komunistickou tajnou policií až na hranice. To byla ta „měkká totalita“. Mohl být přece popravený. Zkoušíme s Paulem na barmana v Allen Street Baru aplikovat poučku **Křížovnické školy**: *malý rum je velký rum chudých. Malá whisky je velká whisky chudých*. Paulův pobyt v **ironickém** prostředí českých pajzlů, v **hravém klimatu** křížovníků, v temném podzemí opozice mu dal dar českého jazyka, **humoru** a myšlení bez děsivé nevyhnutelnosti být Čechem.

Břetislav Rychlík: „*Díže*“; MfDNES z 9. 8. 2013, str. A10

Senátor promlouvá k lidu z nafukovacího bazénku se sklenkou červeného

Své promluvy nazval senátor ČSSD *Hovory od bazénku se Zdeňkem Škromachem*. První díl zveřejnil na internetu ve čtvrtek. Žádné velké poselství zatím voličům nesděluje (...) Řekl, že chtěl do vážných věcí vést trochu **recese**. Není první, kde chce lidem ukázat, co dělá politik ve svém volném čase. Podobný nápad měl i Jiří Paroubek. Nechal se natočit, jak cvičí po vzoru čínských císařů, čímž se pak lidé dlouho **bavili**.

(hv): „*Škromach posílá voličům Hovory od bazénku*“ MfDNES 17. 8. 2013; str. A4

Kandidát německých socialistů na kancléře - neřízená střela?

„*Do jisté míry jsem zklamán, že vyhráli dva **klauni***“, hodnotil Peer Steinbrück v únoru výsledky italských voleb. Na mysli měl zisky, které si připsaly strany bývalého **komika Bep-peho Grilla** a premiéra **Silvia Berlusconiho**.

Petr Janoušek: „*Maléry pana Steinbrücka*“; MfDNES, 12. 8. 2013, str. A6

Egypt: prodejní prodejci - pohotoví karikaturisté?

Jediní, kteří ze sesazení Mursího profitují okamžitě, jsou pouliční prodavači z Tahríru. Věrnost neznající stánkaři vyměnili odznaky s *Muhammadem Mursím* za trika se sympatickou **karikaturou** generála *Sisiho*. A zapracovali i **pouliční výtvarníci**, kteří přemalovali slavná graffiti na rohu Tahríru. Jedna z **kreseb**, která ještě nedávno zdobila zdejší zeď, srovnávala svrženého prezidenta *Mubaraka* a generála *Tantáviho*. Teď graffiti připomínají prostě jen revoluční hrdiny.

Pavel Novotný: „Byla nenáviděná. Ale už není. Egyptská armáda.“ MfDNES, 6. 8. 2013, str. A6

Kresba: **Philipp Ammon**, Švýcarsko (Nebelspalter č. 7 2013)

Zemřel neúnavný rebel - autor „Prodavače humoru“

Ve věku 95 let zemřel v Praze **Jiří Krejčík** - režisér, herec, scénárista, neúnavný rebel, jehož umanutost dosáhla stejného věhlasu jako jeho dílo. Kolovaly o něm neskutečné historky. Vesměs pravdivé. Dokázal se o svou pravdu pohádat do krve, debatoval útočně, **sršatě a s vtipem** (...) V 60. letech zažil tvůrčí vrchol s *Pensionem pro svobodné pány* a brilantní **komedií** *Svatba jako řemen* (...) Za normalizace prosadil dva odbojné snímky, *Božskou Emu* a *Prodavače humoru*.

Mirka Spáčilová: „Sršatý rebel Jiří Krejčík.“ MfDNES 10. 8. 2013; str. A6

Znáte tu o Obamovi?

Americký prezident Barack Obama a jeho demokraté se letos stali nejčastějšími terči politických **vtipů**, jimiž američtí moderátoři prokládají své talk show. Dosud jej **baviči** šetřili. AP, ČTK: „O kom se nejvíc vtipkuje?“ MfDNES z 6. 8. 2013, str. A7

ČS - humor podmínkou (příležitost pro české karikaturisty?)

Česká spořitelna rozjídá reklamní kampaň, která je v její konzervativní historii určitě ta nejbarvitější. Hledá šéfa pro **legraci**, který „bude k nezaplacení“ (...) Zodpovědností generálního prezidenta **zábavy** ČS bude kompletní portfolio **zábavy, srandiček, šprýmů a poťouchlostí** po celé ČR (...) Náplň práce: **Rozveselování** všude, kde je potřeba (...) Požadavky: **Vtipnost a zábavnost** podmínkou (...) Výhodou je schopnost se **smát** alespoň 15 minut v kuse (...) praxe v oboru prezidentské vystupování a odolnost proti virózám.

Kateřina Koubová: „Spořitelna si najme Kašpárka...“ MfDNES 17. 8. 2013; str. A9

Narozeniny s výhledem na Národní divadlo - asi za 200 000?

Na zahradě žofínského paláce v Praze včera oslavil své 60. narozeniny **Jiří Balvín**, ministr kultury v demisi. Velkolepost oslavy dokládá seznam hostů. Oslavenec se s každým hostem osobně přivítal a svým **humorem** rozhodně nešetřil. „Vy pořád měníte milence,“ řekl prezidentce *Kapky naděje* Vendule Svobodové. „Jenom já mezi nimi pořád nejsem,“ dodal. Krom květin a vína dostal Balvín knihu „Čtení o Národním divadle“.

Václav Bešťák, Hana Válková: „Balvín slavil šedesátiny...“ MfDNES 15. 8. 2013, str. A2

„QI“ (něco jako IQ naruby) přinesl na Primu pořad hodný veřejnoprávní TV

Start **QI** působil ne snad přelomově, ale uvolněně, hravě. Nepředstíral, nejásal. Příjemně **ironický** Leoš Mareš coby hostitel kuriózních otázek a ještě ulítějších odpovědí trefně pojmenoval typ znalostí, které „*nezmění svět, ale když to povíte v hospodě, budete vypadat zajímavě*“.

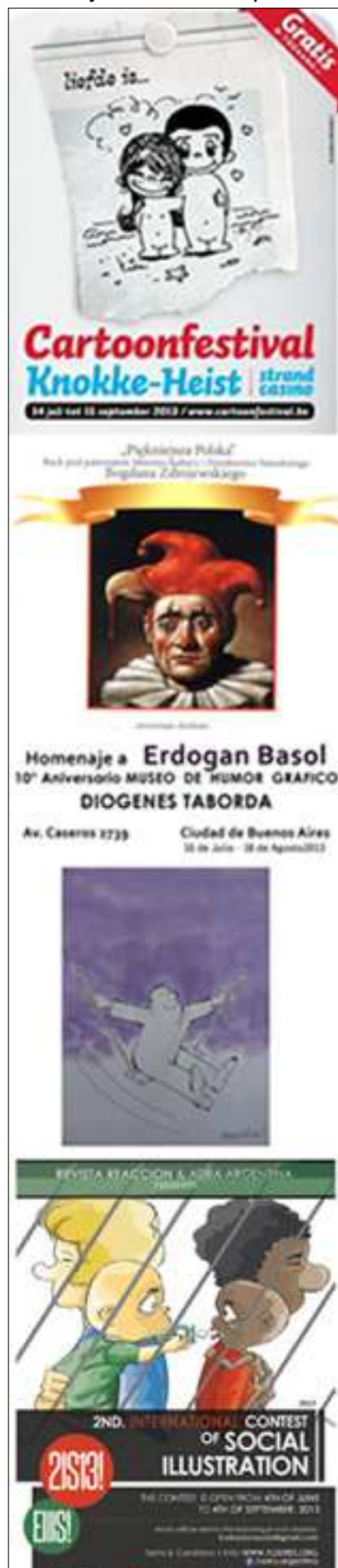
Dobře, že **QI** drží britský půlhodinový rozměr (delší by škodil), i styl odmítající prvky estrády. Ovšem cyklus založený výhradně na slovu **vyžaduje inteligenci, pohotovost a vtip** od hostů - najde se jich dost? - i od diváků, jimž stanice dosud nabízela lidovější **řachandu**... svou tvář budovala na vaření celebrit.

Mirka Spáčilová: „Prima neví, čím je...“ MfDNES 16. 8. 2013, str. B8

Laskavý čtenář snad promine, že to **nespisovné slovo** užíváme hned v titulku, ale nějak se

to stalo, zcela spontánně, asi to úsloví někdo ze známých často užíval a nyní nám na mysli vyvstalo slovo hovorové či snad slangové „furt“ - ten neřád - namísto „pořád“ (anebo „stále“).

Ale je to fakt, a kdybychom v GAGu měli tu snahu, vše zachytit a předat našemu čtenářstvu, zbláznili bychom se... Když už nám boxík, v němž schraňujeme různé aktuality ze světa, přímo přetéká do tzv. „koše“, pokoušíme se mu odlehčit tak, že zde (**viz vlevo**) alespoň v hodně zmenšeném měřítku nabízíme. **Shora:**

Populární belgický **Cartoonfestival Knokke-Heist** otevřel v kasínu na pláži tradiční letní výstavu. Od 14. 7. až do 15. 8. je do sálů s pracemi z tradiční soutěže vstup volný!

Andrzej Graniak, expresident Sdružení polských karikaturistů, dostal vyznamenání za „**Pěknější Polsko**“.

Erdogan Basol, známý turecký autor tisíců vtipů beze slov, vystavuje v Argentíně. V metropoli Buenos Aires mu v srpnu věnovalo expozici u příležitosti 10. výročí svého vzniku „**Museo de Humor Grafico**“. Je pojmenované po humoristovi jménem *Diogenes Taborda* - patronovi mezinárodní soutěže cartoonistů, v níž uspěl i istanbulský **Erdogan Basol** (*1936). *Grand Prix* si odvezl z dvacítky soutěží v celém světě!

A podívejme - další Argentina. Dole je grafika k vyhlášení 2. mezinárodní soutěže autorů tvořících „**Social illustration**“... Jak vidět z plakátu, běloši jsou tu spojováni s bohatšími tvory, kteří by (dle pořadatelů z **ADRA** Argentina) měli tmavším a chudším spoluobčanům poskytovat o něco více než jen ten dudlík. (red.)

Pošta z Francie a z Iránu

Zajímavá zpráva dorazila do redakce z Francie

Drazí kolegové, *FECO France* (organizace francouzských cartoonistů) je velice šťastná, že vám může poslat svůj "Webimestrimag" s názvem *FECOCORICO* 7. Od konce roku 2012 vydává *FECO France* „**Fecocorico**“, magazin věnovaný **cartoon**. Poslední číslo najdete na adrese:

<http://www.fecocorico.fr/184/fecocorico-7/>

Odpusťme si větu „**No konečně i ta Francie, když v Praze už klepeme 11. ročník...**“ a hned pogratulujme kolegům,

kterí se v takové síle a počtu k dílu hlásí - posuďte sami:

NALAIR, *Feco France* President; *Pierre BALLOUHEY*, *Feco France*

Vice-president;

Robert ROUSSO, *Feco France* General secretary and Founder;

Jean-Marie BERTIN

Feco France Treasurer...

Zdraví: **Pierre BALLOUHEY**; Dessins/Humour/Presse;

Mont Saint Glard; 38160 CHEVRIÈRES

pierre.ballouhey@nordnet.fr ; <http://ballouhey.canalblog.com> ;

www.cagle.com

Další přišla až z Persie:

Vážení umělci, jak víte, už pět let pořádáme **Fadje International Festival** pro vizuální humor. Příště to bude od 3. do 24. února 2014. *It is worth noting that some of the winners of*

the previous festivals were from Poland, Bulgaria, Romania, Turkey, Indonesia, Columbia, Russia, Portugal, Brazil, Cuba, etc. This year the 6th Fad'jr Int'l Festival of Visual Arts plans to hold the fields **of photography, illustration, cartoon and poster as international events**. We would be honored if you could be among the participants.

Šestý ročník se bude konat z kraje **příštího roku** a podmínky účasti najdete na níže uvedené adrese. We hope to see your name once again among the winners.

Thanking you, we remain.

Srdečně: **Masoud Zenderooh**, Art Secretary

<http://www.ivafestival.ir/>

A do třetice (i s obrázkem!) ze Slovinska:

20 ВТОРНИ

Култура

МЕЃУНАРОДНА ИЗЛОЖБА ВО КРИВА ПАЛАНКА

За снаите и свекрвите цртаа 87 карикатуристи од светот

Поради високиот квалитет на пристигнатите дела, покрај Гран прито и трите награди, наградниот фонд е проширен со признанија од уште неколку национални установи

ЖАКЛИНА ЦВЕТКОВСКА

Вечно актуелната тема „Снаа - свекрва“ потпира 87 автори од 28 земји да испратат 147 карикатури на меѓународниот конкурс „Невестинско поклонење 2013“. Изложбата на 100-ина карикатури ќе биде отворена на 25 април во Центарот на културата во Крива Паланка како дел од целогодишната програма на градот, годишно средште на културата во Македонија.

- Ова е прв конкурс за карикатура што го организираме во рамките на манифестацијата „Невестинско поклонење на св. Теодор Тирон“ во кривоаланечкото село Конопица, во која невестите заедно со свекрвите се поклонуваат пред заштитниот на породот, родот и благосостојбата. На конкурсот се јавија угледни автори, како на пример третоградениот Владимир Казаневски од Украина, кој досега има добиено 360 награди во 45 земји. Така, освен „Остен“ и Струмица, сега и Крива Паланка станува нов центар на карикатурата - вели авторот на проектот Стојанче Величковски.

Милан Алашевиќ од Словенија, карикатурист со реализирани 47 самостојни изложби во светот, освои Гран при и ќе ја добие лрвата статуетка невестулка.

- Невестулка, која е маскота на конкурсот, е најмилиот пре-датор, познат како чистач на гладачите. Освен што е симболично поврзан со невестата, за ова животно постојат и повеќе духовити народни преданија - објаснува Величковски.

Првата награда ја освои македонскиот карикатурист Методи Андонов, втората оди кај Дарко Дрљевиќ од Црна Гора, а трето-награден е Владимир Казаневски од Украина. Наградата за најмлад талентиран автор ѝ припадна на Ирачанката Фарзана Вазиртабар, а покрај вообичаените, доделени се и повеќе специјални награди, меѓу кои е и наградата за дело, изработено во духот на македонската традиција, која ја доби Миро Георгиевски.

На изложбата ќе бидат поставени најинтересните решенија на автори од Бразил, Украина, Турција, Иран, Нигерија, Полска, Израел, Индија, Грција и други земји.

Mr. Hanousek,

I am sending you cartoon that has been awarded...

Best Regards: **Milan Alaševič** (Slovenia)

Pozn.: Cena GP a trofej *Mustela Nivalis* pro M. A. za kresbu (**viz výše**) i článek Žakeliny Cvetkovské jsou z Makedonie. Výsledky soutěže ve městě **Kriva Palanka** jsme přinesli v letošním GAGu č. 19/20

Přihlašte se na **Festival Cartoon Art** v **Billy Ireland Cartoon Library & Museum**

Čtyřdenní **Festival Cartoon Art**, začíná v hotelu *The Ohio State University* v Columbusu (Ohio, USA) 14. listopadu a potrvá do 17. 11. tr. Tento festival, **slavnost komiksu a karikatury a jejich tvůrců**, se koná **každé tři roky**. Od 15. srpna je možné se k účasti na festival přihlásit - zaregistrovat se online na webu festivalu: cartoons.osu.edu/FCA/2013 .

Registrační poplatek je 75 dolarů a obsahuje řadu služeb, suvenýr, místo k sezení ve vybrané sekci ap. Registrace pro studenty a seniory ve věku 65 a více let je jen 25 dolarů. Počet míst je omezen, takže je třeba se zaregistrovat co nejdříve! **Registrace končí 1. listopadu**.

Hostitelským hotelem bude opět *Hyatt Regency Columbus*. Rezervace (\$ 135 za noc) do 22. října lze provést na <https://aws.passkey.com/g/20057528> . Pro další informace viz <http://cartoons.osu.edu> nebo napište na cartoons@osu.edu

Celá tato akce (viz dále program) **je jako zjevení z jiného světa. Dovedete si představit, že bychom třeba uspořádali s Universitou Karlovou a s příslušnými vědci a profesory takový festival o umění cartoon a comicsu v Praze (rezervace ubytování v hotelu *Atrium Hyatt*)?**

Hlavním bodem programu je **Dvoudenní akademické symposium** 14 - 15. listopadu - včetně přednášky znalce populární kultury, Dr. *Henry Jenkinse*. Panely na konferenci se zaměří na silné a speciální

kousky ze zdejší jedinečné sbírky **knihovny cartoon**. Konferenci organizuje profesor *Jared Gardner*. Speciální program je připraven na páteční večer - rozhovor s dvěma absolventy ohijské university, jejichž nové grafické romány vyjdou na podzim: *Jeff Smith* a *Paul Pope*.

Forum festivalu se koná 16 - 17. listopadu a zahrne prezentace talentovaných tvůrců, jako je *Brian Bassett*, *Matt Bors*, *Eddie Campbell*, *Kazu Kibuishi*, a *Stephan Pastis*. Kromě toho *Jeff Smith* představí program oslav **75. narozenin Bugs Bunny**. Součástí fóra bude i promítání dokumentárního filmu *Stripped*, večer bude s bratry *Hernandezovými*

Muzeum otevře **dvě výstavy**: *Treasures from the Collections of the Billy Ireland Cartoon Library & Museum* (Poklady ze sbírek Muzea) a *Substance and Shadow: The Art of the Cartoon* (kurátor *Brian Walker* ukazuje prvky, metody, nástroje a techniky, které využívají kreslíři při tvorbě grafické komunikace). Festival bude zahrnovat několik akcí pro mládež i speciální akce pro děti ve věku do 10 s karikaturistou jménem *Marc Boutavant* z Francie.

Pietrzak vyhrál „Lázně“ - Kuczyński „Filmy“

V Polsku byly uděleny ceny ve dvou **národních soutěžích na konkrétní téma**. Tu jsou výsledky:

I. Biennale Rysunku Satyrycznego "Kurorty i kuracjusze" Polanice-Zdroj

Soutěže se zúčastnilo 67 prací 44 autorů.

I. místo: *Dariusz Pietrzak* - II. místo: *Wiesław Zięba* - III. místo ex aequo - *Tomasz Wołoszyn* a *Maciej Trzepała*. Čestná uznání: *Dariusz Panas*, *Stawomir Łuczyński*, *Peter Herla*, *Magdalena Wosik* a *Mirosław Hajnos*.

Ogólnopolski Konkurs Rysunku Satyrycznego "Uśmiech Ekranu 2013"

1. cena - Złote Jajo 2013 + peníze: *Paweł Kuczyński*
2. cena - Srebrne Jajo 2013 + peníze: *Waldemar Rukść*
3. cena - Brązowe Jajo 2013 + peníze: **Mirosław Hajnos (viz obr. vlevo!)**

Zvláštní cena - SPAKowane Jajo 2013 + peníze: *Jarosław Talarski*. Uznání - *Anioły Świątyni Sztuki 2013*: *Bartłomiej Belniak*, *Jerzy Głuszek*, *Zbigniew Piszczako*

V rámci této soutěže byly ještě oceněny práce na

speciální téma: „Sami swoi“:

Zvláštní cena - *Swojskie Jajo 2013*: *Wiesław Lipecki*. Uznání - *Anioły Świątyni Sztuki 2013*: *Marek Gliwa*, *Dariusz Łabędzki*, *Daniel Strzelczyk*. (mh)

Na Comic Conu v San Diegu se už popětadvacáté udělovaly nejprestižnější komiksové ceny světa **The Will Eisner Comic Industry Awards**. Nejlepšími komiksáři současného světa jsou podle nich **Chris Ware** spolu se scenáristou **Brianem K. Vaughanem**.

Na stejném místě před dvaceti lety byl světu poprvé představen hrdina, který se posléze stal jednou z nejpůlárnějších komiksových postav: **Hellboy**. Tak všechno nejlepší!

A s novým školním rokem dorazí do české kotliny zbrusu nový komiksový časopis, který nejvíce ocení právě ti školou povinní. Jmenuje se totiž **Bart Simpson**. (Vhrsti)

Nové komiksy:

Greg: **Velká esa 1: Quentin Gentil a mistr úniků** (Albatros)
G. Dorison / I. Python, Ch. Chatal, N. Kéramidas: **Malý princ a Vagónová planeta** (Mladá fronta)
Warren Ellis / John Cassaday: **Planetary 2: Čtvrtý muž** (BB art)
G. Pérez, K. Giffen, D. Jurgens / různí: **Superman 1: Cena zítřka** (BB art)
Garth Ennis / Darick Robertson, Peter Snejbjerg: **Banda 2: Nakládačka** (BB art)
Geoff Johns / Ethan Van Sciver: **Flash: Znovuzrození** (BB art)
Grant Morrison / Frank Quitely, Philip Tan: **Batman & Robin: Batman znovuzrozený** (BB art)
A. Moore, E. Brubaker / D. Mahnke, B. Bolland: **Batman: Kameňák a další příběhy** (Crew)
Jeff Smith: **Kústek 5: Přízračné kruhy** (Crew)
Tite Kubo: **Bleach 8: The Blade and Me** (Crew)
Masaši Kišimoto: **Naruto 13: Rozuzlení** (Crew)
Jim Davis: **Garfield obléhá dům** (nové vydání – Crew)
různí: **Crew2 36/2013** (Crew)

Ceny:

Will Eisner Comic Industry Awards 2013

Nejlepší povídka: **M. Kupperman: Moon 1969: The True Story of the 1969 Moon Launch** (Fantagraphics)
Nejlepší samostatný sešit: **Becky Cloonan: The Mire** (vlastním nákladem autora)
Nejlepší série: **Brian K. Vaughan, Fiona Staples: Saga** (Image)
Nejlepší nová série: **Brian K. Vaughan, Fiona Staples: Saga** (Image)
Nejlepší kniha pro začínající čtenáře (do 7 let): **J. L. Holm, M. Holm: Babymouse for President** (Random House)
Nejlepší kniha pro děti (8-12 let): **R., S. Paroline, B. Lamb: Adventure Time** (kaboom!)
Nejlepší kniha pro dospívající čtenáře (13-17 let): **M. L'Engle, H. Larson: A Wrinkle in Time** (FSG)
Nejlepší humorná kniha: **Jeffrey Brown: Darth Vader and Son** (Chronicle)
Nejlepší elektronický komiks: **Paul Tobin, Colleen Coover: Bandette** (Monkeybrain)
Nejlepší antologie: **Mike Richardson: Dark Horse Presents** (Dark Horse)
Nejlepší komiks na základě skutečných událostí: **J. Lambert: Annie Sullivan and the Trials of Helen Keller** (Center for Cartoon Studies/Disney Hyperion)
Nejlepší grafický román – nový: **Chris Ware: Building Stories** (Pantheon)
Nejlepší grafický román – reprint: **Brandon Graham: King City** (TokyoPop/Image)
Nejlepší adaptace z jiného média: **Darwyn Cooke: Richard Stark's Parker: The Score** (IDW)
Nejlepší archivní soubor/projekt – stripy: **W. Kelly: Pogo, vol. 2: Bona Fide Balderdash** (Fantagraphics)
Nejlepší archivní soubor/projekt – komiks: **David Mazzucchelli's Daredevil Born Again** (IDW)
Nejlepší americké vydání zahraničního materiálu: **J. D. Canales, J. Guarnido: Blacksad: Silent Hell** (Dark Horse)
Nejlepší americké vydání zahraničního materiálu – Asie: **Naoki Urasawa's 20th Century Boys** (VIZ Media)
Nejlepší scenárista: **Brian K. Vaughan: Saga** (Image)
Nejlepší autor: **Chris Ware: Building Stories** (Pantheon)
Nejlepší kreslíř/inker: **David Aja: Hawkeye** (Marvel); **Chris Samnee: Daredevil** (Marvel), **Rocketeer: Cargo of Doom** (IDW)
Nejlepší malíř: **Juanjo Guarnido: Blacksad** (Dark Horse)
Nejlepší obálka: **David Aja: Hawkeye** (Marvel)
Nejlepší coloring: **Dave Stewart: Batwoman** (DC), **Fatale** (Image), **BPRD, Conan the Barbarian, Hellboy in Hell, Lobster Johnson, The Massive** (Dark Horse)
Nejlepší lettering: **Chris Ware: Building Stories** (Pantheon)
Nejlepší komiksová žurnalistika: **Tom Spurgeon: The Comics Reporter**
Nejlepší kniha o komiksu: **Sean Howe: Marvel Comics: The Untold Story** (HarperCollins)
Nejlepší akademická práce: **S. E. Kirtley, Lynda Barry: Girlhood Through the Looking Glass** (University Press of Mississippi)
Nejlepší grafická úprava: **Chris Ware: Building Stories** (Pantheon)

Síně slávy: **Lee Falk, Al Jaffee, Mort Meskin, Trina Robbins, Spain Rodriguez, Joe Sinnott**
Nejlepší komiksová prodejna: **Challengers Comics + Conversation** (Chicago)

Narozeniny:

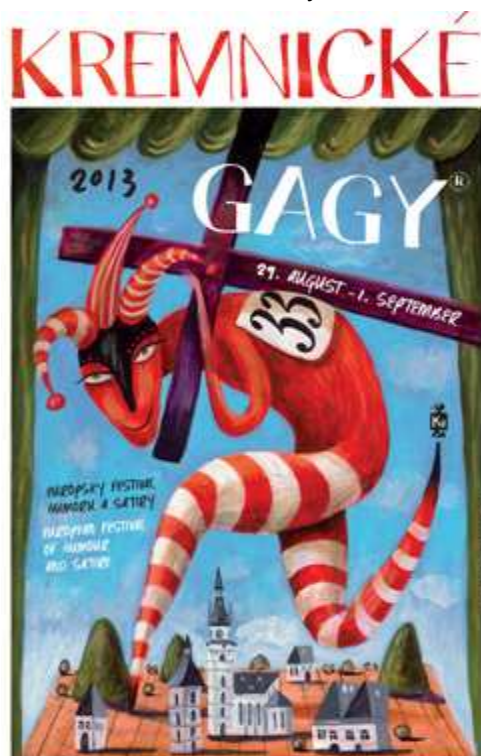
John Costanza (*1943), americký kreslíř a letterista
Paul Gulacy (*1953), americký kreslíř
Steve Mitchell (*1953), americký kreslíř
Bob Pinaha (*1953), americký letterista
Leanne Franson (*1963), kanadská ilustrátorka
Jimmie Robinson (*1963), americký kreslíř a scenárista
Aleksandar Zograf (*1963, vl. jm. Saša Rakezić), srbský kreslíř
MariNaomi (*1973), americká autorka autobiografických komiksů
Lilli Carré (*1983), americká ilustrátorka
Meghan Turbitt (*1983), americká kreslířka
Heilboy (*1993), komiksový hrdina z pera Mika Mignoly

Úmrtí:

Josef Schek (*1921, vl. jm. Josef Babušek), slovenský kreslíř a scenárista
Stan Lynde (*1931), americký výtvarník a spisovatel

Ze Slovenska / A jsou tu GAGy v Kremnici!

Od **29. 8. do 1. 9.** se koná proslulý Festival humoru **Kremnické gagy**. Součástí slavnosti s programem plným událostí řady uměleckých druhů a žánrů je i kreslený humor. V kategorii „**Karikatury a jiné recesistické výtvarné diela**“ je letos nominováno na ocenění „**Zlatý gunár**“ neobvykle hodně osob. Kromě tří významných zahraničních autorů byl totiž nominován také legnický **Satyrykon** (vystavuje

nejlepší vtipy - nejen polských autorů - z mezinárodní soutěže na téma **futbal**). Pak česko-slovenský autorský pár svou (z Prahy nám známou) expozici „**Pred a Po**“ a kromě Vica i další Slováci. V nominaci jsou uvedeny tři výstavy, další autoři jsou nominováni osobně. Z kandidátů vybere Akademie nejspíš po jednom z domácích i cizích:

Riber Hansson (SWE); Stefan Despodov (BG); József Sándor Békési (H); SATYRYKON 2013 (PL); Vladimír Jiránek (CZ) / Fedor Vico (SK); Laco Torma (SK); Fero Lipták (SK) / Juraj Čutek (SK) - společná výstava nazvaná „**S vrtulí v zadku**“.

Autorem plakátu na letošní GAGy (**viz kresba vedle!**) je **Fero Lipták**, jeden z nominovaných.

V pátek odpoledne se bude v Kremnici konat tzv. **Improkarikatura**, veřejné kreslení karikaturistů na téma „**Kristove roky**“, kde se představí nominovaní autoři a jim ku pomoci přispěchají ještě **Ivan Popovič, Jano Valter, Karol Čizmazia a Fero Jablonovský**.

Taussig na GAGoch v Kremnici

Pořadatelé pozvali na výše zmíněnou událost také kolegu **Pavla Taussiga** z *Frankfurtu n. M.* Šéf festivalu s režisérkou totiž dramaturgizují jeho „**Hanu**“ a tak ho požádali, aby si o tom s nimi popovídal. Představení se má konat v polovině listopadu v Kremnici na počest 40. výročí tamního divadla. Po cestě z Kremnice se Taussig staví v Praze a do 8. 9. se hodlá účastit cartoonistických seancí - bude-li zde ovšem takých... Od Pavla a také od našich spolehlivých slovenských zpravodajů přineseme určitě podrobnější a snad i obrazovou dokumentaci; nejspíš už v příštím čísle. (red.)

Kremnice - linky na programy tykajúce sa karikatury:

<http://www.gagy.sk/ganet/gagy/portal.nsf/pages/02749b282bab7849c1257bae005786a0>
<http://www.gagy.sk/ganet/gagy/portal.nsf/pages/6d87e203d7735240c1257bae0058dadc>
<http://www.gagy.sk/ganet/gagy/portal.nsf/pages/557a4f6bc29c14ccc1257bae005d4ed5>

Návštěva u Vladimíra Mašaty (89)

Začátkem srpna měl kolega *Vladimír* 89 let: Vzhledem k věku a chorobám, už nevychází, tak se za ním vypravili **Roman Jurkas** a **Jarda Dostál** (**viz foto!**), aby ho potěšili zprávami o činnosti ČUKu a vybavili katalogy z posledních výstav.

Vladimírovi neslouží nohy, ale hlava našťastí funguje dokonale. Stále srší humorem i když už ho na papír nedává. Jeho akvarely, oleje a dřevořezby (**viz**), které má v bytě, dokládají jeho životní optimismus i když to v tom svém životě neměl vždy lehké (za války nuceně nasazen a užil si i gestapo). Popřáli jsme mu zdraví a dobrou náladu a těšíme se s ním na jeho výstavu při jeho devadesátinách. (JVD)

Snímky: **Jaroslav Dostál** a **Roman Jurkas**

Cartoon-session Roura 2013/2014 je tady!

Do letošního ročníku se (po výzvě v e-GAGu) přihlásilo celkem sedm členů České unie karikaturistů. Jmenovitě Jitka Holečková, **Jiří Hiršl**, **Libor Sigmund**, Vlasta Mlejnková, Jaroslav Dostál, Roman Jurkas a (zakladatel i jednatel v jedné osobě) Jiří Srna. Dva autoři jsou, jak vidět, noví. Nová jsou i všechna témata.

Témata 2013 jsou:

Život pod vodou - Knihy a čtenáři - Na ptáky jsme krátký - Elektrická energie - Domov - Zlepšovací návrhy a vynálezy

Každý účastník má asi tak měsíc na kreslení svých nápadů. Předpokládaný konec akce je tedy jaro 2014.

Výsledná kolekce bude poté vystavována společně s loňskou *Rourou* na akcích ČUKu. (**JS**)

A když tu máme ještě trochu místa:

Umřela Čerepková, dívka snová

V Paříži zemřela talentovaná básnička **Vladimíra Čerepková** (67), s *Inkou Machulkovou*, s *Václavem Hrabětem* a *Luborem Dohnalem* příslušnice nové generace umělců 60. let 20. století z vinárny Viola a kavárny Slavia. Přispívala do recesního čtrnáctideníku „*Daj-li pivo*“, vydávaného I. H. pro tvůrčí skupinu **Žízeň 64** v hostinci „*Pod lanovkou*“, kam kreslili kupř. *Jan Vobr* anebo *Elo Havetta*... (r)

30. Aydin Dogan Int'l Cartoon Competition 2013 - Turecko

Soutěžilo **2544 cartoons** od autorů ze **77 států**.

Jury vybrala 234 finalových prací (ani ne každou desátou!).

The Jury: **Adolf Born (předseda - Czech Rep)**; Ercan Akyol (Turkey); Latif Demirci (Turkey); Selçuk Demirel (Turkey); Piyale Madra (Turkey); Robert Jankoff, Tan Oral (Turkey).

Ceny:

Grand Prize: **Krzysztof Grzondziel** (Polsko)

1. cena: **Asuman Küçükantarcılar** (Turecko) (**viz!**)

2. cena: **Pol Leurs** (Lucembursko)

Success Awards:

William Rasoanaivo - Mauritius

Ali Raşit Karakılıç - Turecko

Amir Catic - Bosna a Hercegovina

Didie Sri Widiyanto - Indonézie

Hamet Bazrafkan - Irán

Majid Amini - Irán

Mojtaba Ejder Panah - Irán

Jose Antonio Garci Nieto - Mexiko

Paulo Verschoeren - Belgie

Rafael Corraera - Brazílie

Rodrigo Machado Da Rosa Kolumbie

Sajad Rafeei - Irán

III. Novobydžovské USMÍVÁNÍ - „Muzika“ (ČR - národní soutěž)

Porota, která se sešla v Praze 3. dubna t. r., udělila pět *hlavních cen*. Šestou hlavní cenou, stejné hodnoty, je *Cena návštěvníků*, o níž se rozhodlo během vernisáže výstavy. Dvě speciální ceny udělili sponzoři národní soutěže. O ceremoniálu najdete článek v tomto čísle!

Hlavní ceny

Cena poroty: **Jiří Slíva**

Cena Galerie U Sv. Jakuba: **Jan Pillvein**

Cena starosty města N. Bydžov: **Jaroslav Dostál**

Cena za nejlepší kolekci kreseb: **Jiří Novák - Jaroslav Skoupý**

Cena Mistra Neprakty: **Břetislav Kovařík**

Cena návštěvníků: Pavel Kotyza

Zvláštní ceny

Cena nakladatelství Epocha: **Jiří Bernard**

Cena nakladatelství Kobra: **Miroslav Fojtík**

III. ETS International Cartoon Contest 2013 - Itálie

Autorům kreseb na téma *“Hygiene – the washroom challenge”* udělila jury 29. 5. tyto ceny (není-li uvedeno jinak, jsou to Italové):

ACADEMY CARTOON CONTEST: 1. Absolute Prize - *Irene Coletto* (a 1000 Euros). **INT'L CARTOON CONTEST:** 1. Absolute Prize to *Johannes Siemensmeyer* - Německo (a 1000 Euros).

ACADEMY VIDEO CONTEST: 1. cena - *Reato Buono, Gabriele Marchina a Elena Quarta* (a 1000 Euros). **SPECIAL ETS PRIZES:** Shila Barzagli – academy contest (200 Euros); M. Bergamini, G. Conti, E. Drei, S. Renzetti, T. Gonzalez, D. Zomer – video contest (200 Euros); ELISA CANAGLIA – academy contest (200 Euros); Davide Mastrangelo – video contest (200 Euros); Irene Penazzi – academy contest (200 Euros).

Práce vybrané pro výstavu (název, autor, stát):

“Untitled” - **ROMAN KUBEC - CZECHOSLOVAKIA**

“Hygiene Field” - George Licurici - Rumunsko

“Reflection” - Hamza Abu Seliek - Jordánsko

“Untitled” - Konstantin Kazančev - Ukrajina

“Rise to power” - Istvan Para - Rumunsko

“Washing Landscape” - Constantin Sunnerberg - Belgie

“Vacuum Cleaner / Lilies” - Johannes Siemensmeyer - Německo

“Lavish Vs Creative” - Pawel Stanczyk - Polsko

"In the queue for a tissue" - Luc Vernimmen - Nizozemsko

"Tissue Is" - Didie Sw - Indonésie

"Clean Hands" - Roberto Fiaschi - Itálie

"Rescue" - Doru Axinte - Rumunsko

"Hand Vernissage" - Zordan Daniele - Itálie

"Untitled" - Wesam Khalil - Egypt

"Treasure Map" - Gianlorenzo Ingrami - Itálie

„**Untitled**“ = bez názvu. *The Award Ceremony* v **AULA MAGNA** na *Fine Arts Academy* v **Boloni** a výstava byla od 29. 5. do 15. 6. 2013 a v *Palazzo Bernardini* ve městě **Lucca** od 26. do 28. 6. 2013.

Více se má ukazovat *online* na webu ETS a na ETS Youtube Channel (videoworks).

Katalog: published a catalogue of the contest (a very small number of copies has been printed).

Vzkazuje: *Letizia Rostagno*, Assistant to Roberto Berardi, Chairman European Tissue Symposium

Int'l cartoon contest 2013 Haifa - Izrael

The Haifa Prize / 1. cena: Sergej Sichenko - Izrael

2. cena: Helena Ospina - USA / Kolumbie

3. cena: Constantin Pavel - Rumunsko

4. cena: Stanislav Ašmarin - Rusko

Special Prize / Honorable Mention: Paulo Volmar Mattos Vilanova - Brazílie

7. mezinárodní salon autokarikatury Záhřeb - Chorvatsko

Dva kolegové z ČUK získali ocenění na záhřebském **Car-Cartoonu** - letos na téma:

„**Autoškola**“ - blahopřejeme!

Grand Prix:

Janko Bučar - Chorvatsko

(viz kresba!)

Luka Lagator - Černá Hora

1. cena: Musa Gumus - Turecko

2. cena: Nikolaj Sviridenko - Uzbekistan

3. cena: Evžen David - ČR

Posebna priznanja (čestná cena):

Miroslav Georgijevski - Makedonie

Roman Kubec - ČR

Posebna pohvala (čestné uznání):

Santiago Cornejo - Argentina, **Pavel Starý - ČR**, Gai Guibao - Čína, Serafim Bakoulis - Řecko,

Nataša Rašović, Branko Medak a Živko Nimac (všichni Chorvatsko).

4. Int'l Cartoon Competition Eskisehir 2013, Turecko

Téma: Vztahy mezi turisty

Grand Prix: Klaus Pitter, Rakousko

2. cena: Ahmet Aykanat, Turecko

3. cena: Norbert Van Yperzeele, Belgie

Čestná uznání: Damir Novak (Chorvatsko) - viz obr.! a také Alla i Chavdar Georgievovi (Bulharsko), Darko Drljević (Černá Hora), Arif Sutristanto (Indonésie), Jovan Prokopljević (Srbsko), Ahmet Ozturklevant (Turecko).

Katalog výstavy najdete

na: <http://www.tuyed.org.tr/karikatur/>

"Occupy Gezipark!" Int'l Cartoon Exhibition - Německo (DQ)

Web *Don Quichote* Turků v Německu vypsál soutěž na podporu protestů v Istanbulu.

Grandprize: Murat Ahmeti – Kosovo

Honor Prizes (Don Quichotte Certificate): Agim Sulaj - Albánie; Ercan Baysal - Turecko; Oğuz Demir – Turecko; Halit Kurtulmuş Aytoslu – Turecko; Oguz Gurel – Turecko; Talal Nayer – Sudan; Alexander Dubovskii – Ukraine; Lubomir Kotrha – Slovensko; Mehmet Karaman – Švýcarsko; Mustafa Küçük – Německo.

Mezinárodní bienále Tolentino (6 sekcí) - volte vítěze na webu!

<http://www.biennaleumorismo.it/it/biennale-contest/>

IX. Int'l Humor Hall of Limeira, Limeira - Brazílie

Suggested themes (v originálním znění):

WAKE UP BRASIL
NUMBER 13
CONFEDERATION CUP 2013 (fotbal)
POLITICS
WOMEN OF THE WORLD
SUSTAINABILITY
MOTHER NATURE

Deadline : 2. 9. 2013

7 kategorií má tyto ceny:

CARTOON – Trophy PIU + R\$ 500,00 in money
CARICATURE – Trophy PIU + R\$ 500,00 in money
CHARGE – Trophy PIU + R\$ 500,00 in money
COMICS – Trophy PIU + R\$ 500,00 in money
DIGITAL – Trophy PIU + R\$ 500,00 in money
INTERART (Digital manipulation) – Trophy PIU + R\$ 500,00 in money
PIU – Trophy PIU + R\$ 2.000,00 in money.

Participants can **sign up with how many original works they like, of its proper authorship, UNKNOWN AND ORIGINALS.**

Rozměr: A4 paper (21 x 29.7 cm) a A3 (42 X 29.7 cm).

Vzadu uveďte kategorii a jméno.

Počet: 2 (two)

Adresa normální pošta:

Secretaria da Cultura de Limeira – Palacete Levy
Largo da Boa Morte 11 – Centro - Limeira – SP – CEP 13480 188 - BRAZIL

Adresa e-mail (pro categorie Interart a Digital): piuhumor@hotmail.com

Formát: Digital and Interart 300 dpi

Výstava: Vybrané práce budou vytištěny pro výstavu: 13. 9. - 27. 10. v *Mansion Levy on the Headquarters of Municipal Secretary of Culture. Plus permanent exposition on the blog of O PIU.*

Jury: *The selection and award of works will be made by a selection committee given by the O PIU.*

Katalog: neuvádí se

Více: na webu [jornalpiu](http://jornalpiu.com).

„Ranan Lurie 2013“ Political Cartoon Awards - OSN/USA

Již publikované práce - jen kopie děl, která vznikla v období před 15. 9. 2013

(and represent work done from the beginning of September 2012, to the 15th of September 2013)

Téma: „Work reflecting the importance of human dignity, mutual respect and friendship among nations, as well as economic consideration and environmental responsibilities towards each other...“

Size: max. 21,59 X 27,94 cm

Počet: Pouze reprodukce! **Two (2)** cartoons

Deadline: 10. 9. 2013

Ceny:

1st Prize: of \$10,000.00 and a Plaques,

2nd Prize: \$5,000.00 and a Plaque,

3rd Prize: \$3,000.00 and a Plaque,

10 Honorable Mentions (Plaques)...

Adresa:

The United Nations Ranan Lurie Political Cartoon Award,
25 Columbus Circle,
Suite 63E, New York, NY, 10019 - USA

Web: <http://lurieunaward.com>

XIII. Int'l Cartoon Contest “Independence” Kiev - Ukrajina

Political games have a lot in common with chess - one of the oldest and most popular games on the planet. Quite a few of the terms of this game become a part of our life and have come to designate events and situations that, at first glance, are not related to chess. One of these expressions is “The Knight’s move” (...)

Our contest is about the game of political chess. The field of this game are our countries and continents, and the figures are all of us. What is a game? Who are the players? What are the rules and techniques of the game? What drives this game: ambitions, passion, greed or lust for victory? What is the result of this game and does it have the winners?

Téma: "The Knight's move".

Co se žádá: the **originals**; high-quality **copies** (on thick paper!); works done by a **computer**.

A co ne: Works on **electronic media** and **e-mail** are **not accepted!**

Rozměr: A4 (297 x 210 mm)

Počet: **Neomezený** (unlimited)

Na každou zadní stranu práce uveďte: *name and surname, address, phone number, e-mail.*

Deadline: **20. 9. 2013**

Along with the work required to send a fully completed application form with a photograph.

Ceny: *The prize fund: \$ 1,200,-*

Ceremoniál, katalog: *Winners will be informed separately. According to the results of the contest it will be published a catalog, which will be sent to all the artists whose works will be included in this catalog. The exhibition of the best works and the awards ceremony will take place in Kiev.*

Výsledky: na webu www.cartoon.org.ua.

Adresa: **Асоціація карикатуристів, А/я 185, Київ, 03142, Ukraine**

Více: www.cartoon.org.ua ; e-mail: kazanchev@ukr.net

International Festival of Cartoons on subject "Attention, Plum", Delčevo - Makedonie

Pořádá město Delčevo spolu s manifestací

"Pijanec days of plum 2013".

Téma: "Attention, Plum" (Pozor, švestky)

Kritéria soutěže o ceny: Art works to be original, not marked, black-white or in color;

Počet: maximum 3

Rozměr: maximum A3 a A4

Ceny:

* Grand Prix in amount of 100 EUR

* Special awards

Adresa:

Municipality of Delcevo

„Svetozar Markovik” 1, 2320 Delcevo

Republic of Macedonia

Uveďte heslo: „Attention, Plum“

Deadline 10. 9. 2013 (!)

Jury: vybere vtipy pro ocenění a na výstavu

Výstava: 20. 9. 2013.

Vracení: All received works/cartoons become ownership of the organizer..

Více: <https://www.facebook.com/events/388321827935592/>.

Detailed **information:** Mr. Mile Gjorgijoski, e-mail: mile_otkosi@yahoo.com

"Tety Humorfest 2013" cartoon contest - Rumunsko

Téma: **Kultura** (*Hudba, Divadlo, Umění, etc.*)

Rozměr: A4

Počet: min. 1, max. 3

Deadline: **5. 9. 2013 (!!)**

Adresa pouze e-mail (díla ve formátu JPEG, min. 400 dpi):

tetyhumorfest@cjmures.ro

Ceny: 1.cena 500 €, 2. cena 300 €, 3.cena 200 €

Více: <https://www.facebook.com/hashtag/tetyhumorfest2013>.

K výsledkům salonu CAR Cartoons v Záhřebu v tomto čísle na str. 38:

Tématem příštího, už 8. mezinárodního záhřebského Salonu AutoCaricatury budou

„Oldtimery“ - čili automobily - **veteráni**.

Portocartoon - dodatek k výsledkům v GAGu č. 17/18 str. 23:

V hlasování publika při soutěži **Portocartoon** v Portugalsku získal I. cenu **Zarifian Mohsen** z Iránu.

